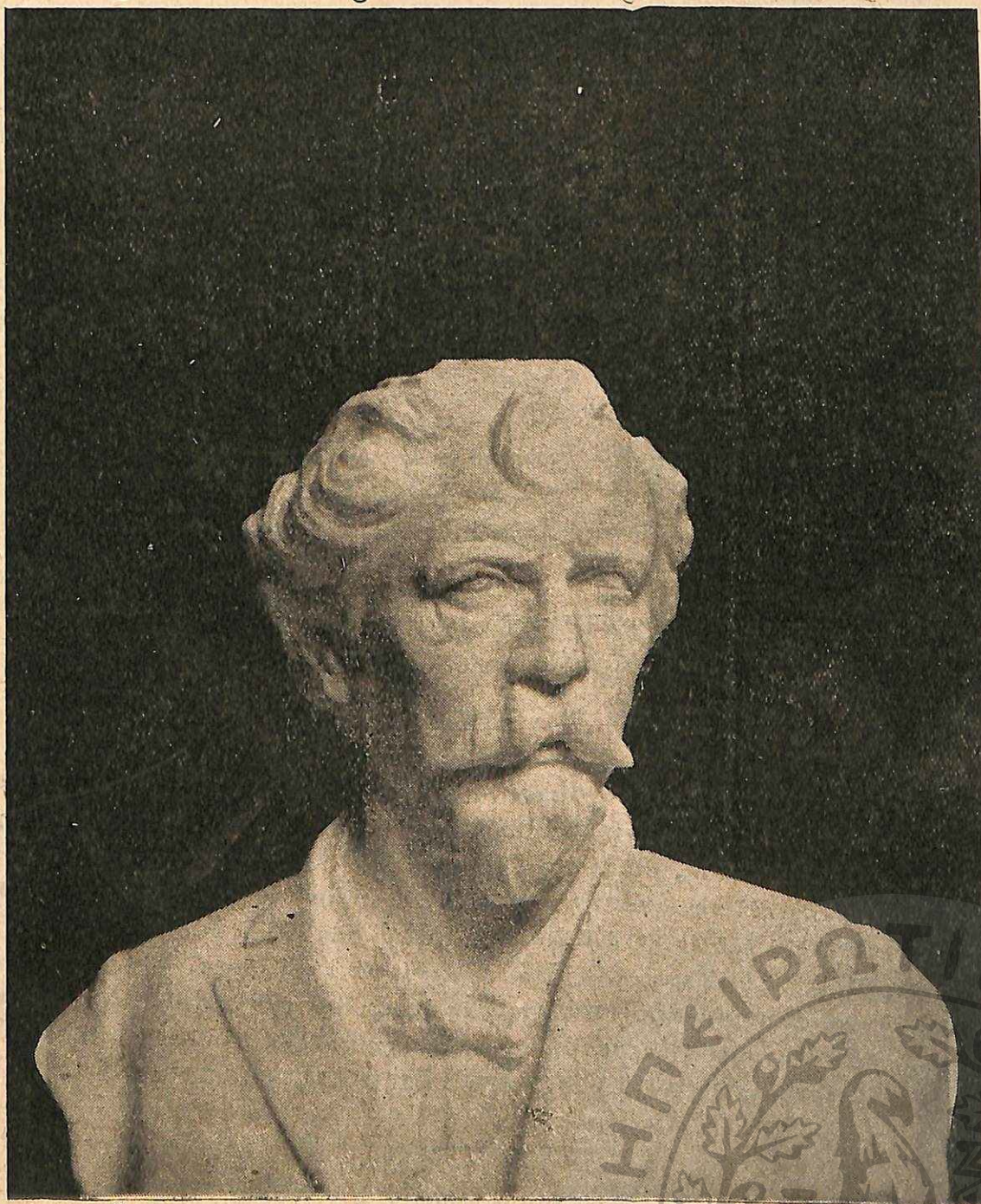

ΕΓΕΡΤΗΡΙΟΝ

ΕΤΟΣ Α'.

ΤΕΡΠΕΙ - ΜΟΡΦΩΝΕΙ - ΕΞΥΨΩΝΕΙ

ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 28

ΑΧΙΛΛΕΥΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ

(Τοῦ γλύπτου κ. Γ. Δημητριάδου τοῦ Ἀθηναίου)

Περὶ τοῦ ἂν ὅμως μπορούμε νὰ ἀναδείξωμεν ἀξίας, ὅπως οἱ ἄλλοι πολιτικοὶ λαοί, τοὺς ὁποίους ἐπικαλεῖται ὁ κ. Παπανδρέου, ἔχοντες τὸ μᾶλλον ἀκαταμάχητον ἐπιχείρημα. Τὸ ἐπιχείρημα ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ χώρα, τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος εἶνε ἐπιδοκιμὸν τοιαύτης παραγωγῆς, ἀφοῦ μέχρι τοῦδε, ὅτι εἰς μίαν, ἀλλ' εἰς πλείονας ἐποχὰς ἀνέδειξε τοιαύτας, ἀνέδειξε ἀξίας καὶ πολὺ ὑπερτέρας ἢ αὗται ἐκείνων, τὰς ὁποίας ἔχουν νὰ μᾶς ἐπιδείξουν οἱ σημερινοὶ πολιτικοὶ λαμβανόμενον ὅτ' ὄντων τῶν ἐποχῶν τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν αἱ Ἑλληνικαὶ αἰτίαι ἀνεδείχθησαν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ γῆ αὐτοσφαιρὰ ἦτο πληρωμένη ἀπὸ ἀμάθειαν, σκότητος καὶ βαρβαρότητος, καὶ τῆς ἐποχῆς τῆς σημερινῆς ἡ πέρα ὡς πέρα αὐτοσφαιρὰ, τῆς ὁποίας συντηκνύται ἀπὸ καλῶν αἰσθη-

ΕΡΡΙΚΟΥ ΜΥΡΖΕ

ΟΙ ΜΠΟΕΜ

(συνέχεια ἐκ τοῦ προηγούμενου)

- Καὶ ὁ μισθός μου;
— Τί λές, γελοῖο! Σὺ πῆρες πειρὸ πολλὰ ἀφ' ὅ,τι ἐπρεπε. Σὺ δὲ δώκα δέκα τέσσαρα φράγκα μέσα σὲ δέκα πέντε ἡμέρες.
— Ὡστε, θὰ μὲ ἀφήστε ἔρημο, στὸ δρόμο; εἶπε ὁ δυστυχὴς ὑπὸνέτης — χωρὶς νὰ ἔχω πού νὰ κλίνω τὴν κεφαλὴ;
— Πάρε πίσω τὴ στολή σου — ἀπήντησε ὁ Μαρκέλλος, στυγνῶν χωρίς νὰ θέλῃ. Καὶ ἀπέδωκε εἰς τὸν Βατίστα τὸ κασκέττο.
— Καὶ ὅμως ὁ ἄθλιος αὐτὸς μὰς ἐσπατάλησε τὴν περυσία μας — εἶπε ὁ Ροδόλφος βλέπων τὸν ἀτυχὴ Βατίστα νὰ φεύγῃ. Πού θὰ φάμε σήμερα;
— Αὐτὸ θὰ τὸ δώσωμε αὐριο, ἀπήντησε ὁ Μέρκελλος.

ΟΙ ΜΕΝΕΞΕΔΕΣ ΤΟΥ ΠΟΛΟΥ

Ὁ Ροδόλφος ἦτο, κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, τρελλὰ ἐρωτευμένος μὲ τὴν ἐξαδέλφην του Ἀγγελικὴν, ἡ ὁποία ὅμως δὲν μποροῦσε νὰ τὸν ἀνεχθῇ. Τὸ θερμόμετρον ἔδειχνε δώδεκα βαθμοὺς ὑπὸ τὸ μῦθον.

Ἡ δεσποινὴς Ἀγγελικὴ ἦτο κόρη τοῦ κυρ Μονέττη, τοῦ γνωστοῦ ἐκ τῶν προηγούμενων διηγήσεων κατασκευαστοῦ θερμαστῶν. Ἡλικίας δέκα ὀκτὼ ἐτῶν, ἐπέστρεφεν ἀπὸ τὴν Βουργόννην ὅπου εἶχε παραμείνῃ πέντε χρόνια πλησίον μιᾶς συγγενοῦς της ἡ ὁποία θὰ τὴν ἀφῆνε κληρονόμον της μετὰ θάνατον. Ἡ συγγενὴς της αὐτὴ ἦτο μία γεροντοκόρη, ἡ ὁποία δὲν ὑπῆρξε ποτὲ οὔτε νέα οὔτε ὡραία, ὑπῆρξεν ὅμως πάντοτε κακὴ μολοντοὶ εὐλαβής. Ἡ δὲ Ἀγγελικὴ, ποὺ ὅταν εἶχε φύγῃ ἀπ' ἐκεῖ ἦτον ἕνα χαριτωμένο κοριτσάκι καὶ ὑπέσχετο νὰ γίνῃ μία νέα χαριτωμένη, ἐπέστρεψε μετὰ πέντε χρόνια, ὡραία μὲν, ἀλλὰ ψυχρή, ἀχαρὶς καὶ ἀδιάφορος. Ἡ περὶ ὁρισμένη ζωὴ της ἐπαρχίας, ἡ υπερβολικὴ θρησκοληψία καὶ ἡ κακὴ ἀνατροφή, ποὺ εἶχε λάβει τὴν εἶχαν γεμίσει τὸ κεφάλι ἀπὸ ἀνόητες καὶ χυδαῖες προλήψεις, εἶχαν περιορίσει τὴν φαντασίαν της καὶ εἶχαν μεταβάλλει τὴν καρδίαν της εἰς ὄργανον μηχανικὸν χωρὶς κανένα αἰσθημα. Ἐρεε στὰς φλέβας της ἀγασμός, μπορεῖ νὰ πῇ κανεὶς καὶ ὅχι αἷμα.

Κατὰ τὴν ἐπιστοφὴν της, ὑπεδέχθη τὸν ἐξαδέλφον της ψυχρότατα. Ἐκείνος, πάλιν, ματαίως ἐπεχείρει νὰ τὴς κρούσῃ τὴν λεπτὴν χορδὴν τῶν ἀναμνήσεων, νὰ τὴν κάμῃ νὰ ἐνθυμηθῇ τὰ παλαιὰ τὰ χρόνια ποὺ εἶχαν ἀγαπηθῇ πλατωνικῶς ὅπως ὁ Παῦλος καὶ ἡ Βιργινία. Ὁ Ροδόλφος, ἀπεναντίας, ἦταν τρελλὰ ἐρωτευμένος μὲ τὴν Ἀγγελικὴν. Καί, ὅταν κάποια ἡμέρα ἔμαθε πῶς ἐπρόκειτο νὰ ἐπὶ γαίης, ἀπετόλμησε νὰ ὑποσχεθῇ στὴν Ἀγγελικὴν ἕνα μπουκέττο μενεξέδες διὰ νὰ τὸν ἔχῃ στὸν χορόν. Ἀφ' ὅπου ἔλαβε τὴν συγκατάθεσιν τοῦ πατρὸς της ἡ Ἀγγελικὴ ἀπεδέχθη τὴν προσφορὰν τοῦ ἐξαδέλφου της, ἐπέμεινε ὅμως νὰ εἶναι λευκοὶ οἱ μενεξέδες.

Ὁ Ροδόλφος, περιχαρὴς διὰ τὴν καλωσύνην της ἐξαδέλφης του, ἐπέστρεψε μὲ τραγούδια καὶ χοροπηδῶν εἰς τὸ ἔρος τοῦ Ἀγίου Βερνάρδου — ἔτσι ὠνόμαζε τὴν κατοικίαν του — Καὶ θὰ δώσωμε διατί.

(συνέχεια εἰς τὸ ἐπόμενο)

Η ΣΑΛΠΙΓΞ
ΤΗΣ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣ

Πολὺς λόγος ἐγένετο ἐσχάτως ἐν Νέα Ὁρλεάνῃ περὶ τινος συμβάντος λίαν παραδόξου. Ἰδοὺ αὐτὸ ὅπως τὸ ἐκθέτουν αἱ ἡμερικανικαὶ ἐφημερίδες καὶ ἰδίως αἱ σατυρικαί.

Νέος, ὀνόματι Πουσερῶ, δῆθεν φοιτητὴς τῆς φαρμακευτικῆς, πράγματι ὅμως ἄπλοος ὑπάλληλος τοῦ αὐτοῦ φαρμακείου «τῶν Γερμανῶν ἀποίκων τοῦ Τεξάς», ἡρραβω-νίσθη μόλις πρὸ τριῶν μηνῶν τὴν θυγατέρα μιᾶς περιου-μου μαίας, τὴν δεσποινίδα δὲ Στράντζε. Ὁ φοιτητὴς οὗτος, ἔχων ὀλίγησιν κλησὶν εἰς τὸ ἐπάγγελμά του, ἔλαβε δεκα-πενθήμερον ἄδειαν ἀπουσίας παρὰ τοῦ πατρωνός του, ἐπὶ τῇ προφάσει δῆθεν ἀσθενείας συγγενοῦς του καὶ μετέβη εἰς τὴν ἐξοχὴν παρὰ τῇ ἐξαδέλφῃ του μιᾶς Εὐφημίας Στέφαν-σων, δεσποινίδι εἰς ἄκρον ἐπαγωγικὴ καὶ ὡραία, ἀλλ' εἰς ἄκρον συνετή.

Ἐσπέραν τινὰ ἐξαδέλφος καὶ ἐξαδέλφη, ἐπιστρέφοντες ἀπὸ μακρὸν περίπατον εἰσῆρχοντο εἰς τὴν οἰκίαν. Ἡ οἰκία εἶχε μίαν μόνον εἴσοδον. Εἰς τὴν ἀπουσία τῶν ἐξαδέλφων ἡθεραπευμένη, ἐποφελῆθεισα καὶ τῆς ἐκκεντροκότητος τοῦ ζεύγους Στέφανσων, οἵτινες ἐταξίδευον περὶ διὰ μέσου τῶν ὠραίων πεδίων τοῦ Τεξάς, εἰσῆγαγε σαλπικιτὴν τινὰ τοῦ ἱππικοῦ, συγγενὴ της, ἄνδρα μεγαλόσωμον καὶ ἀδύνατον ἔχοντα στόμαχον, τὸν ὅποιον προσεπάθει νὰ ἀνορθώσῃ μὲ ζωμόν κρέατος καὶ φρυγανίας ἄρου. Κρίνατε εἰς ποίαν ἀ-μηχανίαν εὐρέθη τὸ ζεύγός μας συλληφθὲν εἰς τὴν φωλεάν. Ἡ θεραπευτὴς ἐπανέρχεται σπεύδουσα, ἀφ' ὅπου ἤνοιξεν ἀνωφε-λῶς πολλὰ ἐρμάρια, μὴ δυνάμενα νὰ τὸν χωρέσωσι, κατέ-φυγεν ὑπὸ τὴν κλίνην τῆς δεσποινίδος Εὐφημίας.

Ἡ δεσποινὴς εἰσέρχεται εἰς τὸν κοιτῶνά της, ἀφ' ὅπου ἀπε-χαίρειται τὸν δειλὸν καὶ συνεσταλμένον ἐξαδέλφον της. Ἦτο εἰς στυγρὴν πού ἐνεδύετο τὴν νυκτερινήν της ἐσθῆ-τα, ὅτε στεφομένη παρατηρεῖ αἶφνης, τίνα!... τὸν Πουσερῶ γονυκλινὴ ἐμπροσθέν της, μὲ βλέμμα ἱκετευτικόν καὶ μὲ βραχίονας τεταμένους, ὥς ποτε ὁ Ρουσσώ ἐνώπιον τῆς κυ-ρίας Βασίλ.

— Δι' ὄνομα τοῦ Θεοῦ! ἐξαδέλφε!... ἀνακράζει ἡ μὴ Εὐφημία ἐκπλαγείσα, ἐγείρου, ἐξέλθε!... Τί θὰ εἰπῶσι δ' εἰμὶ, ἐάν μάθωσι ὅτι εὐρίσκεσαι ἐνταῦθα; Λησμονεῖς ὅτι εἰμὶ πρώτη ἐξαδέλφη σου! δὲν σκέπτεσαι τὸ στυγερὸν ἀ-μάρτημα, τὸ ὅποιον διαπράττεις, προδίδων τὸν ἔρωτα τῆς μὴς Στράντζε!...

— Ἐξαδέλφη μου, εἶπεν ὁ Πουσερῶ ἐκτὸς ἑαυτοῦ, ἄλ-λην κλησὶν ἀπὸ τοῦ νὰ σὲ ἀγαπῶ δὲν ἔχω οὐδεμίαν δύνα-μιν τοῦ κόσμου ἰσχύει νὰ μὲ ἀποσπάσῃ ἐντεῦθεν καὶ ἂν ἀκόμη ἐμεῖλα νὰ ἀκούσω ἡχοῦσαν τὴν σάλπιγγα τῆς τε-λευταίας παρουσίας.

Εἰς τὰς λέξεις ταύτας ὁ σαλπικιτὴς μας, ὅστις ἐστενο-χωρεῖτο πολὺ κάτωθεν τῆς κλίνης, ἔθεσεν εἰς τὸ στόμα του τὴν σάλπιγγα καὶ ἤρχισε δευτέρον τι ἐμβατήριον.

Τὴν ἰδίαν τὰ τα τα τα...

Ἡ μὴ Εὐφημία ἀφίνει κρυγὴν ὁ φοιτητὴς φεύγει δρομαίως, ὁ δὲ σαλπικιτὴς, ἐποφελούμενος τοῦ γενικοῦ τρόμου, ἐπιστρέφει εἰς τὴν πρωτοφυλακὴν του, ὑπόθεν στυγ-μαίως ἀπεμακρύνθη.

Ὁ αἰσθηματικὸς λοιπὸν φοιτητὴς δὲν ἔσχεν ἀρκετὴν γενναϊότητα, καίτοι ὀρκισθεὶς, νὰ μείνῃ γονυπετὴς πρὸ τῆς λατρευμένης του ἐξαδέλφης, ἅμα ἤκουσεν ἡχοῦσαν τὴν τρομερὰν σάλπιγγα τῆς τελευταίας παρουσίας.

Μεξικόν

ΦΕΧΜΗΣ ΑΔΑΜΑΚΗΣ

ΕΚ ΤΩΝ ΕΚΛΕΚΤΟΤΕΡΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΔΙΑΝΟΟΥΜΕΝΩΝ

ΤΟ ΠΕΤΑΓΜΑ ΜΙΑΣ ΨΥΧΗΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗΝ

«Τὴν αὐγὴν μὲ τὴν δροσοῦλα ἐξεφύτρωσε ἕνα ῥόδο
τὴν αὐγὴν μὲ τὴν δροσοῦλα ἐμαράθηκε τὸ ῥόδο».
(Βαλαωρίτης)

Ῥόδο στὸ δρόμο τῆς ζωῆς ὁμόρφαινε καὶ ἐσκορποῦσε γλυκὺ ἄρωμα καλοσύνης καὶ ἀγάπης στὴ θλιμμένη τῆς μάννας καρδιά. τοῦ χρόνιου τῶρα ἡ σκληρὴ Μοῖρα τῆς πρόσφερε μ' ἄπειρο χερί τὸ πικρὸ τῆς ποτῆρι.

«Αμοῖρη μάννα! Ἦταν γραφτὸ σου νὰ ρουφύξης καὶ τὴν τελευταία σταγόνα τοῦ πικροῦ ποτηριοῦ. Τὸ ῥόδο, μπομπούκι ἀκόμη, ποὺ στόλιζε τὴν ἀχαρὴ ζωὴ σου, ἐπρε-πε πρὶν ἀνοίξῃ τὰ μυρωμένα πέταλά του νὰ κοπῇ ἀπὸ τοῦ χάρου τὸ σκληρὸ δρεπάνι, γιὰτὶ ἐφθάνει ὁ δαίμο-νας τοῦ κακοῦ τὴν ἀκλόνητη πίστη σου πρὸς Ἐκεῖνον ποὺ μὰς ἐδίδαξε τὴν ἀπόλυτη ὑποταγὴ στὸ θεῖο θέλημα τοῦ Πατέρα.

Φαρμακερὸ σκουλήκι δάγκασε τὸ μπουμπούκι ἀπὸ τὸ μίσχο του καὶ ἡ δροσιὰ ἐφυγε ἀπὸ τ' ἀγνὸ λευλούδι.

Ἀγίατρευτὴ ἀρώστια εἶχε φωλιάσει στὸ τρυφερὸ κορμὶ τῆς κόρης ποὺ τάνοιξε βαθεῖα ἀνεπούλωτη πληγὴ. Ἡ ὁμορφιά μαράθηκε, τὰ νεῖατὰ ἀνίκανα νὰ τὴν ὑπερα-σπίσουν ἐφύγαν ἀγύριστα...

— «Μαμά μου, θὰ πεθάνω! Μὰ δὲ θέλω!... Πού θὰ πάω!...».

Ἡ καρδιά τῆς μάννας σπάρξε ἀπὸ τὴ θλίψη καὶ ἀγα-νία, βλέποντας τὸ παιδί της στοῦ πόνου τὸ κρεβάτι, καὶ ἀνίκανη αὐτὴ νὰ τοῦ δώσῃ καμμιὰ βοήθεια, παρακαλοῦσε τὸν οὐρανὸν Πατέρα νὰ τοῦ δῇ δύναμιν, θάρρος καὶ σ' αὐτὴν ὑπομονή. Ἦταν δυστυχισμένη καὶ εἶχε δικαίωμα νὰ προστρέξῃ στὸ Σωτῆρα ποὺ τὴν καλοῦσε: «Ἐλθετε πρὸς με πάντες κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι καὶ γὰρ ἀνα-παύσω ὑμᾶς». Καὶ πρὸς αὐτὸν εἶχε προσέλθῃ μὲ πίστη ἀκλόνητη.

— «Γεννηθῆτο τὸ θέλημά Σου Θεέ μου! Στὰ χέρια Σου ἐγκαταλείπω τὸ ἀγαπημένον μου παιδί. Δικὸ Σου εἶνε ἅ-φοῦ ἔσθ' ἐμὲ τὴν δώδωκες καὶ τώρα Σοῦ τὸ ἐπιστρέφω».

Τὸ μοῖραϊον τέλος δὲν ἄρρησε. Ἡ ἀγαπημένη κόρη ἔχει πάφει ν' ἀγωνιᾷ καὶ νὰ φοβᾶται τὸ ἀγνωστον. Μία γλυκεὶς ἡμερία, καὶ γκλήνη οὐράνια ἔχει χυδαί στὸ ἀγ-γελικὸ πρόσωπο. Στρέφει τὸ ἀγνὸ τῆς βλέμμα δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ ὅταν νὰ βλέπῃ πολλοὺς γνωρίμους της, καὶ ἐπει-τα τὸ προσηλώνει κάπου καὶ ἀπντᾷ στὸν ἀόρατο συνο-μνητὴ τῆς:

— «Πότε; στίς δύο; Καλὰ, θάρβα, θάρβα...». Καὶ γυρί-ζοντας στὴ μαμὰ της ζητᾷ τὸ παλτό της, νὰ τὸ πάρῃ μα-ζί στὸ ταξίδι.

— «Ἀκου μαμά, τί ὡραία ποὺ ψάλλουν! Τί γλυκὰ! Ἐ-χει λοιπὸν ἐδῶ κοντὰ μας ἐκκλησία καὶ δὲν τῷδερα!» Καὶ σὲ λίγο ἀνοίγοντας μ' ἐκπληξὴ τὰ μεγάλα μαῦρα μάτια της πρὸς τὸν οὐρανὸ δείχνει ψηλὰ καὶ λέει: «Τί ὡραία! Εἶνε πολὺ ὡραία ἐκεῖ πάνω!...» Μένει γιὰ πολὺ σὲ ἐκσταση καὶ χωρὶς πιά νὰ προσφέρῃ οὔτε λέξη ἀφίην τὸ πνεῦμα της, σχεδὸν ἐλευθερωμένο ἀπὸ τὸ σῶμα νὰ πλα-νῇ σὲ νέους ὄριζοντες...

Ἡ ὥρες περνοῦν ἔχει νυχτώσει καὶ ἡ ἀρώστη προχω-ρεῖ πρὸς τὴ ζωὴ ποὺ ὀνομάζομε θάνατο. Καὶ στίς 2 μετὰ τῆς μεσάνυχτα ὅπως τὴν προῖδοποίησαν παρέδωσε τὸ πνεῦμα.

Αἰωνία τῆς ἡ μνήμη!
Μία ἀθάνα ἀγνὴ κόρη ἐκλείπει γιὰ πάντα τὰ μάτια στὴ γῆ, καὶ ἕνας ἄγγελος τάνοιξε στὸν οὐρανόν.

ΙΩΗΕΝΒΙΑ ΦΡΑΓΚΟΥ

ΣΑΝ ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΣΑΝ ΓΡΑΜΜΑ

Ἀγαπητὸ μου «Ἐγερτήριον»

Τὸ «ψυχικὸ ζῦνημα» τῆς Αὐγῆς Δρόσου στὸ τελευ-ταῖο σου φύλλο, μὲ συνεκίνησε τόσο πολὺ πὺ ἀισθάνθη-

κα τὴν ἀνάγκη νὰ τῆς γράψω δυὸ λόγια. Πῶς ὅμως ἀφοῦ μοῦ εἶναι ξένη καὶ ἀγνωστὴ: Ἀλλὰ τί λέγω; ξένη; Καὶ εἶναι δυνατόν νὰ θεωροῦνται ξένοι μεταξύ τους ἐκεῖνοι ποὺ φωτίζονται ἀπὸ τὸ ἴδιο φῶς, ποὺ τρέφονται μὲ τὴν ἴδιαν πνευματικὴ τροφή, ποὺ ἀντλοῦν θάρρος ἀπ' τὴν ἴδιαν πηγὴν, ποὺ ἔχουν τὶς ἴδιες σκέψεις, τὰ αὐτὰ ἰδανικά: Ἀλλ' αὐτὴ ἡ κοινὴ πηγὴ, ἡ θρησκευτικὴ τροφή, τὸ ἀπαλὸ καὶ χαδιάρικο φῶς ποὺ θερμαίνει τὰς ψυχὰς τῶν ἀναγνώ-στῶν σου, δὲν εἶσαι σὺ, ἀγαπητὸ μου «Ἐγερτήριον»; Γι' αὐτὸ καὶ ἐγὼ σὲ σένα ἀποτείνωμαι πρῶτα, γιὰτὶ φαντά-ζομαι πῶς δὲν θὰ μ' ἀρνηθῇς τὴ χάρι νὰ δημοσιεύσῃς τὶς παρακάτω ὀλίγες γραμμὲς, τὶς ὁποῖες γράφω γιὰ τὴν Αὐγὴ Δρόσου.

Ἀγαπητὴ Αὐγὴ.

Συγχωρήστε μὴ ἀγνωστὴ ποὺ ἔρχεται ἀπὸ μακρινὴν χώρα νὰ σὰς χαιρετήσῃ καὶ νὰ μιλήσῃ λίγο μαζί σας. Εἶσατε τόσο καλὴ ὥστε δὲν θὰ μὲ παρεξηγήσητε γιὰ τὸ θάρρος ποὺ πῆρα νὰ σὰς γράψω, ζητώντας ἔτσι νὰ γνωρι-σθοῦμε καλύτερα. Μοῦ τὸ λέγει τὸ «ψυχικὸ σας ζῦνημα» ποὺ τὸ χαρακτηρίζει εὐκρινεῖα, χάρις, λεπτότης. Διβά-ζοντάς το ἐννοίωσα ὅλον σας τὸν πόνο, τὴν λύπη, τὴν ἀπελπισίαν σας καὶ αἰσθάνθηκα ὅταν χαρὰ δική μου τὴ χα-ρὰ σας γιὰ τὴν ἀλλαγὴ τοῦ εἶναι σας, γιὰ τὴν σωτηρίαν σας. Τὸ πολὺτιμον ἔργον τοῦ Ἀθ. Ἀθανασίου «Πρὸς τὴν ἀνωτέραν ζωὴν» ἔκαμε τὸ θαῦμά του καὶ σὲ σας ὅπως καὶ εἰς ἐμὲ τὸ ἄλλο, τὸ ἐξ ἰσοῦ σπουδαῖο, τὸ «Ψῶχο-εκπαιδευτικὸ τοῦ Σώτημα». Πόσο ὁμοιάζει ἕνα κομμάτι τῆς ζωῆς μας! Τὶ καὶ ἂν ἄλλοι λόγοι καὶ ὅχι αἰσθηματικοὶ ἐρρίξαν καὶ ἐμένα στὴν ἴδιαν ἀπελπισίαν, στὴν ἴδιαν θλίψι, στὸν ἴδιο ψυχικὸ μαρμαρῶ; Εἶναι τόσο δύσβατο τὸ μονο-πάτι τῆς ζωῆς, ὅταν κανεὶς δὲν ξεύρει νὰ παρακάμψῃ τὶς ἀνωμαλίες του! Καὶ τόσα πολλὰ τὰ ἀτυχήματα ποὺ μπο-ροῦν νὰ πληγώσουν τὴν καρδιά! Πόσο ὑπέφερα ἀλήθεια καὶ ἐγὼ τότε! Ἦταν ἐποχὴ ποὺ πολλὰς καὶ ἀλλεπάλλη-λες κατατροφὰς μὲ εἶχαν κάμει νὰ χάσω κάθε ἐλπίδα καὶ χαρὰ.

Χρόνι μαῦρα καὶ δύστυχα εἶχαν ρίξει τὴν οἰκονομίαν μου σὲ μεγάλη ἀπόγνωσιν μακριὰ ἀπὸ τῆς πατρίδος τὸ προσφιλὲς χωριό. Καὶ ὁ κλῆρος σ' ἐμένα ἔλαχε νὰ γίνω στήριγμα τῆς — δὲν εἶναι ἡ πρώτη φορὰ ποὺ κερίστει ἀνα-λαμβάνουν τέτοια βάρη — σὲ πολὺ νεαρὴ ἡλικία. Ἐπρε-λοιπὸν νὰ ἐργασθῶ πολὺ, πολὺ. Καὶ ἐργάσθηκα χωρὶς ξε-κούραση, συνεχῶς, χωρὶς κανένα διάλειμμα γιὰ ἀνάκτηση καὶ συνόργιας δυνάμεως.

Ἐντυχιμένη γιὰτὶ ἔκαμα τοὺς γύρω μου εὐτυχεῖς καὶ υπερήφανοι γι' αὐτό, δὲν αἰσθάνομαι τὴ σωματικὴ κόπωση. Μὰ ἦλθε καιρὸς ποὺ κουράσθηκε ἡ ψυχὴ. Ἡ σκληρὴ Μοῖρα δὲν ἐννοοῦσε νὰ ξεκολλήσῃ ἀπὸ πάνω μας τὸ κοκκαλιάρικο τῆς χερί. Ἀσθενεῖται καὶ θάνατοι προσφι-λῶν μου ὑπάρξαν, μὲ ἐβύθισαν στὴ μεγαλύτερη θλίψι, ἐνῶ τὸ περιβάλλον γύρω μου ὅπου ἐβασίλευε ὁ ἐγωϊσμός ἡ ὑποκρισία, τὸ φέμμο, ἐπίεζε τὴν ψυχὴν μου τρομερά. Κανεὶς δὲν μὲ καταλάβαινε. Ἡ ψυχὴ μου δὲν εὕρισκε τὴν ὁμοίαν τῆς ψυχῆ καὶ ἐφ' ὅσον ἡ μὴ συμφορὰ διαδε-χόταν τὴν ἄλλη ἀρχίσε σιγά-σιγά νὰ μὲ κυριεύει μελαγ-χολία καὶ ἀπογοήτευσις.

Τὸ ποτῆρι τῆς χαρὰς νόμιμα πῶς εἶχε στεγνῶσει πιά γιὰ μένα, ἐνῶ τὸ ἄλλο τῆς πίκρας καὶ τῆς δυστυχίας τὸ ἐβλεπα νὰ ξεχειλίσῃ. Ἀνέπνεα, περπατοῦσα, ἐργαζομένου-να μὰ δὲν ἔβουσα. Ψυχικῶς ἦμουνα νεκρή. Τὰ ὄνειρά μου ἔχοντο σιγά-σιγά μέσα στὴν ὁμίλην τοῦ παρελ-θόντος. Δὲν ποθεῖσα τίποτε. Ἡ ζωὴ δὲν εἶχε γιὰ μένα καμμιὰ ἀξία. Καὶ ὅταν τὸ βράδυ, κουρασμένη, ἐστελνα τὴ σκέψιν μου στὰ περασμένα, σὲ μίαν ἀγαπημένη γωνιά τῆς γῆς, ὅπου μονάχα τὴ χαρὰ γνώρισα, ἀντὶ τῆς γλύκας ποὺ φέρνει ἡ ἀνάμνησις, πῶς καὶ λύπη ἀπέραντη ἐννοί-ω-θαι στὴν καρδιά μου.

Πεῖς ἔρεῖ πῶς θὰ κρατοῦσε αὐτὴ ἡ ψυχικὴ μου ἀδυ-ναμία καὶ κατάπτωσις, ἂν μίαν ἡμέραν τὴν προ-

ΓΟΝΕΙΣ ΚΑΙ ΤΕΚΝΑ

Υπό το φῶς τῆς συγχρόνου ψυχικῆς επιστήμης ἐγένετο φανερόν πόσον πολυπλοκὸν καὶ λεπτόν εἶνε τὸ ζήτημα τῆς ἀποφάσεως.

Εἰς τοὺς παῖδας δίδονται εἰς τὸ σχολεῖον διάφοροι γνώσεις πρὸς ἀποστήθισιν, ἀλλ' οὐδόλως λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν τὰ ἐνστικτὰ των, ἡ ἰδιοσυγκρασία των αἱ ἐμφυτοὶ τάσεις των, ἐν μιᾷ λέξει ἡ ἀτομικότης των. Ἡ ψυχανάλυσις τῆς σχολῆς τοῦ Freud ἔφερεν εἰς φῶς, ὅποιον τεράστιον ρόλον παίζει ἡ ἐξέλιξις τῶν ἐνστικτῶν ἐπὶ τῆς διαμορφώσεως τοῦ χαρακτῆρος· ὅμως διὰ τὴν κατανόησιν τοῦ ρόλου των, καὶ τὴν διαρρυθμίσειν των, οὐδεὶς ἐνδιαφέρεται, οὐδεὶς ἀσχολεῖται. Ἀπὸ τὴν παιδικὴν ἡλικίαν βαδίζομεν πρὸς τὴν ἐφηβικὴν, ὡς τυφλοὶ, ὀδηγούμενοι ἀπὸ τυφλοῦς (ἐκτὸς ἐλαχίστων ἐξαιρέσεων), αὐτῆς δὲ τῆς τυφλότητος κατὰ τὸν μετριώτερον ὑπολογισμόν τὸ ἥμισυ τῆς λεγομένης «πεπολιτισμένης» ἀνθρωπότητος εἶναι θύμα. Τὰ ἀρχεῖα τῆς ψυχανάλυσεως βρῆθον ἀποκαλύψαν ἀποδεικνυσθῶν ἀναρίθμητα τὰ ψυχικὰ ναυάρια καὶ τὰς ἐσωτερικὰς τραγωδίας ὧν ἀρχικὸν αἷτιον εἶναι ἡ πίεσις καὶ διαστρέβλωσις τῶν ἐνστικτῶν καὶ γενικώτερον ἡ οἰκτρὰ ἀγνοία τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς.

Ἄλλ' ἐὰν ἡ μόρφωσις τοῦ ἀνδρός εἶναι σοβαρὸν ζήτημα, διότι ἐξ αὐτῆς ἡ μέλλουσα ἐξέλιξις του, ἡ κατάλληλος μόρφωσις τῆς γυναικὸς εἶναι ἀκόμη σοβαρώτερον, πολυπλοκώτερον ζήτημα, διότι ἐξ αὐτῆς ἐξαρτᾶται ὅχι μόνον ἡ ἀτομικὴ αὐτῆς ἐξέλιξις, ἀλλὰ καὶ τῆς οἰκογενείας της, ἐὰν σχηματίσῃ τοιαύτην.

Ἡ ζωὴ τῆς γυναικὸς χωρίζεται εἰς δύο, ἀπὸ τὸν γάμον αὐτῆς.

Δικαίως ὁ γάμος διὰ τὴν γυναῖκα εἶναι τὸ μεγαλύτερον ζήτημα, διότι δι' αὐτοῦ ἀποκρυσταλλοῦται ἡ ζωὴ της. καὶ λαμβάνει τὴν τελειωτικὴν κατεύθυνσιν, ἀναλόγως τοῦ ψυχικοῦ ποιοῦ τοῦ ἀνδρός καὶ τῆς κοινωνικῆς του θέσεως. Ἡ νεάνις πρὶν ὑπανδρευθῇ εἶναι κατὰ μετέωρον, κατὰ ἐν ἀναμονῇ. Ἡ ἐξέυρεσις παραλλήλου συζύγου εἶναι τὸ μέγα ζήτημα. «Κατάλληλος» διὰ τὰς μὲν σημαίνει ἀπλούστατα «πλούσιος». Δι' ἄλλας σημαίνει «ψυχικὸς σύντροφος» δι' ἄλλας «κατάλληλος» εἶναι ὁ πρῶτος πού παρουσιάζεται.

σοχή μου σὲ μιᾷ ἐφημερίδα τὰ ἑξῆς: «Ὅσοι δὲν εἶθε εὐχαριστημένοι ἀπὸ τὴν ζωὴν, ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν σας, τὴν κοινωνίαν, μελετήσετε τὸ «Ψυχοεκπαιδευτικὸ Σύστημα» ὑπὸ Ἀθ. Ἀθανασοῦ καὶ ἑνὸς ἡλίου θὰ ἀνατείλῃ διὰ σας, φῶς καὶ δύναμις θὰ πλημμυρίσουν τὴν ψυχὴν σας καὶ τὴν διάνοιάν σας». Τὴν ἄλλην μέρα τὸ ὥραϊο αὐτὸ ἔργο, το σὸ στίτι μου. Μήπως καὶ ἐγὼ δὲν ἤμουν ἀπὸ ἐκείνους πού δὲν εὐρίσκαν καμμίαν εὐχαρίστησιν στὴ ζωή;

«Πάρτε θάρρος», λέγει στὶς πρώτες σελίδες ὁ συγγραφεὺς ψυχολόγος, «ὅσο μικρὴ κι' ἂν εἶναι ἡ ψυχικὴ σας σπῖθα, καὶ ἂν ἀκόμη πλησιάζῃ νὰ σβύσῃ κρῖβει ὅμως μέσα σας ἀναγκαῖα στοιχεῖα νὰ ξαναμεγαλώσῃ, νὰ σὰς θερμάνῃ πάλιν, νὰ σὰς ἀναζωογονήσῃ, νὰ ἀναδημιουργήσῃ τὰς ἐνέργειάς σας, νὰ ἰσορροποῇ τὸν ψυχικο-φυσιολογικὸν σας ὀργανισμόν, νὰ σὰς ξαναδώσῃ ὅλην τὴν ζωτικότητα πού χρειάζεσθε διὰ νὰ νοιώσετε ὅλην τὴν ὡμορφίαν καὶ τὴν χαρὰν τῆς ζωῆς».

Πόσην ἐλπίδα δίδουν αὐτὰ τὰ λόγια σὲ ὅσους ζητοῦν ἕνα στήριγμα μέσα στὸ σκοτάδι τῆς ἀγνοίας. Μὰ μήπως ὅλο τὸ ἔργον δὲν εἶναι σειρὰ ὑποδείξεων καὶ ὠφελίμων διδασμάτων, τὰ ὅποια ὀδηγοῦν στὴν ἐπιτυχίαν στὴ νίκη αὐτὸν πού θὰ θελήσῃ νὰ τὰ ἐφαρμόσῃ;

Διαβάζοντας τὸ προσεκτικὰ ἐνοιώθη σιγὰ-σιγὰ νὰ διαλύονται τὰ σκοτάδια τῆς ψυχῆς μου.

Ἡ ψυχικὴ μου σπῖθα ξαναμεγάλωσε. Ἡ καρδιά μου πλημμύρισε ἀπὸ χαρὰ, ἀπὸ ἀγάπη γιὰ τὴν ζωὴ καὶ μιὰ καινούργια δύναμις ἀναπτέρωσε τὸ σῶμά μου καὶ τὸ νοῦ. Ὁ ψυχικὸς μου δυναμισμὸς εἶχε παρασκευασθῇ καὶ τὸ λαμπρὸν αὐτὸ ἔργον μου ἔδωκε τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἀναπτύξῃ ὅλην μου τὴν ἐνεργητικότητα, ὅλας μου τὰς καλὰς ιδιότητάς εἰς τὸ ἐπάγγελμά μου. Ἐπέτυχα. Ἡ κοινωνικὴ μου θέσις τώρα καθὼς καὶ ἡ οἰκονομικὴ εἶναι πολὺ καλύτερα ἀπὸ πρὶν. Μ' ἄλλους λόγους ἐγίνα ὁ τεχνίτης τῆς ζωῆς, ἀφοῦ κατάλαβα ὅτι ἡ ζωὴ εἶναι τέχνη.

Εἰσηλθὼ εἰς τὴν τάξιν τῶν νικητῶν. Εἰμαι εὐτυχής. Καὶ τώρα ἀγαπήτῃ μου, δὲν βρῖσκετε πῶς ἔχω δίκιο λέγοντάς σας ὅτι ὁμοιάζει ἕνα κομματάκι τῆς ζωῆς μας;

Ἀπὸ τῆς ὁχθρῆς τοῦ Νεῖλου

ΑΥΡΑ ΣΚΟΠΙΝΟΥ

Διὰ λόγους τῶν ὁποίων ἡ ἐξέτασις δὲν εἰσέρχεται εἰς τὸ σημεῖωμα τοῦτο, ἡ ζωὴ τῆς γυναικὸς περιστρέφεται γύρω ἀπὸ τὸν ἔρωτα. Κατὰ τὰ δεδομένα τῆς νέας ψυχολογίας, ἡ πραγματικὴ μόρφωσις τῆς γυναικὸς θὰ ἔπρεπε πρωτίστως νὰ περιλαμβάνει τὸ «κατακτᾶν» καὶ «βασίλευειν» ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ ἀνδρός. Θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι ἡ «ἐμπνευστρια». Τὰ προσόντα ταῦτα ὑπάρχουν ἐκ φύσεως πολλὰκις. Ἐκεῖνα δὲ πού τὰ ἔχουν δὲν ἔχουν ἀνάγκη «μορφώσεως», τὸ «ἐνστικτον» ἀρκεῖ. Πρόκειται διὰ τὴν μεγάλην πλειοψηφίαν, τὰ θύματα τῆς ἀγνοίας.

Αἱ ιδιότητες αὗται δύνανται ν' ἀποκτηθοῦν δι' ἐιδικῆς ψυχοεκπαιδεύσεως, ἣν διδάσκει ἡ πρακτικὴ ψυχολογία. Ἡ μόρφωσις αὕτη ἔχει ὡς βάσιν τὴν αὐτόγνωσιν ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τὴν κατανόησιν τῆς ψυχολογίας τοῦ ἀνδρός.

Μὰς δίδεται ἡ εὐκαιρία νὰ γράψωμεν τὸ σημεῖωμα τοῦτο ἀπὸ τὰς ἀνακοινώσεις πού μᾶς ἔκαμε νεαρά δεσποινὶς ἐν σχέσει μὲ τὸν ρόλον τῶν γονέων εἰς τὴν μόρφωσιν, ὁμιλοῦσα ἐξ ἰδίας πείρας. Ὁ ρόλος τῶν γονέων εἶναι πολλάκις παθητικὸς ἐν σχέσει μὲ τὴν ψυχικὴν ἐξέλιξιν τῶν τέκνων των, ὅταν δὲν εἶναι δαστρεβλωτικὸς ἐξ ἀγνοίας καὶ ἀμαθείας. Ἡ ψυχοπαθολογία ἔφερεν εἰς φῶς σοβαρὰ πράγματα. Ἀναρρίθμητοι ἀνθρώποι εἶναι θύματα αὐτῶν τούτων τῶν γονέων των. Πότε ἐγκληματικὴ ἀδιαφορία ἢ ἀμέλεια διὰ τὰς ψυχικὰς ζυμώσεις, τὰς ἐσωτερικὰς ἀνάγκας τοῦ παιδὸς, τὰς συναναστροφάς, κλπ., πότε πίεσις, πότε ἐξ ἀγνοίας καὶ ἀμαθείας δαστρεβλώσεως τῆς ψυχῆς των. Διότι εἰς τὴν παιδικὴν ἡλικίαν ὁ ἀνθρωπος εἶναι ζυμὴ καὶ δλα αἱ ἐπιδράσεις ἀφίρουν βαθεὰ ἔχρη.

Ἡ νεαρά δεσποινὶς ἡ ὁποία μᾶς ἔκαμε τὰς κατωτέρω ἀνακοινώσεις, δὲν ἔχει περισσότερον τῶν 17 Μαῖων, καὶ ὅμως ἔχει... μακρὰν πείραν τῆς ζωῆς, ὡς μᾶς ἐδήλωσεν. Ἄλλ' ἰδοὺ ἐν ἐκτάσει τί μᾶς εἶπε μὲ τὸν ἀφελέστερον τρόπον.

Οἱ πλεόν ἡλίθιοι ἀνθρώποι τοῦ κόσμου, εἶναι, σὰς βαίβαιοι, οἱ μπαμπάδες μας. Σκεφθῆτε ὅτι ὁ μπαμπὰς μου εἰς ἐμὲ π. χ.—καὶ μπορῶ νὰ πῶ τὸ ἴδιον καὶ διὰ πολλὰς φίλας μου—εἶναι πεπεισμένος ὅτι δίδει τὴν κατάλληλον μόρφωσιν καὶ ὅτι μὲ προσέχει ἀκαταπαύστως. Καὶ ὅμως συναντῶμαι μὲ ὅποιον θέλω, ἀνταλλάσσω ἐπιστολάς, τηλεφωνῶ, δίδω ραντε-βου, οἱ θάυμασταί μου ἢ τὰ «θύματα» ὅπως τὰ ὀνομάζετε, κάνουν παρελάνειά μου ἀπὸ τὰ μαλακόνια τοῦ σπιτιοῦ μου τέλος κάμνω ὅτι μοῦ ἀρέσει. Ἐὰν δὲν κάμνω περισσότερα εἶναι, διότι ἐγὼ δὲν θέλω, ἀλλ' οὐδὲ κατ' ἐλάχιστον ἐμποδίζει ἡ ἡγεμονία τῶν γονέων μου. Σκεφτε δὲ εἰς τί ἀκριβεῖς ἦδη ἐπίβλεψις τῶν γονέων μου. Ὅτι γονεῖς μου ἀποφεύγουν νὰ μὲ συγκαταστήσῃ αὐτὴ ἡ ἐπίβλεψις. Οἱ γονεῖς μου ἀποφεύγουν νὰ μὲ πηγαίνουν εἰς τοὺς χοροὺς ἢ εἰς τὸν κινηματογράφον, ἐὰν πληροφωρηθοῦν ὅτι τὸ φίλμ εἶναι πολὺ ἀνοικτόν. Ἐν τῷ μεταξύ οὐδέποτε ἐξήτασαν τί βιβλία διαβάζω, πῶ σκέπτομαι, τί εἶδος συναναστροφῆς κάμνω, καὶ μὲ ποίους συναντῶμαι, ὅταν πηγαίνω «ἐπίσκεψιν» ἢ εἰς τὰ καταστήματα. Ἐὰν δὲν κάμνω «ἀνοησίας» εἶναι διότι ἔχω ἡδὴ μακρὰν πείραν τῆς ζωῆς, καὶ προσέχω μόνον τὸν ἑαυτὸν μου, ἀλλὰ ἂν ἐπερίμενα ἀπὸ τοὺς γονεῖς μου... αὐεαπατῶνται καὶ κοιμῶνται μακαρίως».

Καὶ πλεόν σοβαρὰ ἐξηκολοῦθησεν ἡ χαριτωμένη δεσποινὶς: «Ἄλλως τε μήπως αἰσθανόμεθα τοὺς γονεῖς μας ὡς φίλους μας; Μήπως ἐνδιαφέρονται διὰ τὰς ψυχικὰς μας ἀνάγκας, διὰ τὰς ἐσωτερικὰς μας ἀνησυχίας, τὰ ἐρωτηματικὰ πού ἐγείρονται ἐμπρὸς μας, ἐφ' ὅσον μεγαλώνομεν; Μήπως μᾶς συνεῖθισαν νὰ τοὺς συναναστρεφόμεθα ὡς μεγάλους φίλους, νὰ ἀρεσκώμεθα εἰς τὴν συντροφίαν των, νὰ αἰσθανόμεθα ὅτι μᾶς ἐννοοῦν, οὕτως ὥστε νὰ τοὺς ἀνοίγωμεν τὴν ψυχὴν μας καὶ νὰ τοὺς ζητῶμεν συμβουλὴν, ὅταν ἔχωμεν ἀνάγκη; Ἡ μητέρα θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι ἡ φίλη καὶ μυστικὸσύμβουλος τῆς κόρης της. Τοῦναντίον ἀναγκαζόμεθα νὰ τοὺς κρύβωμεν τὸν πραγματικὸν χαρακτῆρα μας, τὴν ψυχὴν μας. Διότι ἀντιλαμβανόμεθα ὅτι δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐννοήσουν. Μεταύριον ὅταν μεγαλώσωμεν μᾶς φέρουν ἕνα ὁποιοῦνδήποτε καὶ μᾶς τὸν δίδουν σύζυγον, ἀδιαφοροῦντες ἐὰν οἱ χαρακτῆρες μας δὲν συμβαδίζουν καὶ ἐὰν αἱ νοοτροπίαί μας δὲν συμφωνοῦν. Δὲν λέγω, ἀγαπῶ τοὺς γονεῖς μου καὶ γνωρίζω πόσον μὲ ἀγαποῦν, ἀλλὰ πραγματικὰ εἶναι πολὺ ἀφελεῖς. Περισσότερον βασίζομαι εἰς τὸν ἑαυτὸν μου παρὰ εἰς αὐτούς...».

Αὐτὰ εἶπε καὶ ἐλάλησεν ἡ μεταπολεμικὴ δεσποινὶς, καὶ νομίζω ὅτι ὅλοι οἱ ἀναγνώσται μου θὰ τὴν δικαιοῦσιν μαζὶ μου. Τῇ ἀληθείᾳ οἱ γονεῖς ἔχουν ἀνάγκη νὰ μάθουν τὴν τέχνην νὰ εἶναι γονεῖς.

ΑΘ. ΑΘΑΝΑΣΟΥΛΗΣ

ΔΗΛΩΣΙΣ ΜΕΤΑ ΛΥΠΗΣ

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΑΓΑΠΗΤΟΥΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΣ ΜΑΣ

Παρακαλέσαμεν, ξαναπαρακαλέσαμεν καὶ ἀκόμη ξαναπαρακαλέσαμεν καὶ διὰ τοῦ «Ἐγερτηρίου» καὶ δι' ἰδιαιτέρας παρ' ἐκλήσεως καὶ κ.κ. συνδρομητὰς μας νὰ μᾶς ἀποστείλωσιν τὴν **δεδουλευμένην** ἡδὴ ἐξάμηνον συνδρομὴν των, ἀφοῦ ἐξ ἐμπιστοσύνης πρὸς τὰ φιλικὰ των προσώπα, πού μᾶς τοὺς συνέστησαν, δὲν ἠξιώσαμεν προπληρωμὴν. Πολλοὶ τῶν συνδρομητῶν συνεμορφώθησαν μὲ τὴν παράκλησίν μας, δι' ὅ καὶ τοὺς εὐχαριστοῦμεν θερμῶς. Πολλοὶ ὅμως ἐκώφευσαν δυστυχῶς καὶ τινες μάλιστα, πρὸς τοὺς ὁποίους ἡ ἐκτίμησις καὶ ἡ ἐμπιστοσύνη μας ἦτο ἀπεριόριστος. Μὰ τόσοι λοιπὸν ὁ μεταπολεμικὸς λίβας ἐπέδρασε καὶ ἐπὶ τῶν τιμωτέρων; καὶ τοὺς κατεκρήνησεν τὴν ψυχικὴν ὡμορφίαν τους; καὶ τοὺς μετέβαλεν εἰς δυσειδεστάτους ὕλιστάς; ἀπαρνούμενους τὰ πάντα καὶ προσκολλομένους ὡς ὄστρακα, μόνον εἰς τὸ ὕλικόν συμφέρον, ἀδιαφοροῦντες ἂν ἔτσι ἀποκτηθῶνται; Διότι Κύριος πού ἀθετεῖ τὰς ἡθικὰς ὑποχρεώσεις του—καὶ ἀναλαμβάνει ἡθικὴν **υποχρέωσιν** ἐπιτακτικὴν πᾶς τις ὅστις παραδέχεται νὰ λαμβάνῃ ἐπὶ ἐξάμηνον ὅλον ὅλα τὰ φύλλα ἐκείνου περιοδικοῦ, χωρὶς νὰ τὰ ἐπιστρέψῃ ποτέ, οὔτε ἄλλην τινὰ ἀντίφασιν νὰ φέρῃ, ἀνομολογῶν οὕτω ἑαυτὴν σωτηρῶς συνδρομητὴν—δὲν δικαιούται νὰ λέγεται «Κύριος».

Πρὸς ὅσους, λοιπὸν, ἐκώφευσαν εἰς τὰς παρακλήσεις μας καὶ δὲν μᾶς ἀπέστειλαν τὴν ἐξάμηνον συνδρομὴν των ἢ ὁποία ἡδὴ ἔλξηεν, ἀναγκαζόμεθα μετὰ λύπης μας νὰ διακόψωμεν τὴν ἀποστολὴν τοῦ φύλλου ἀπὸ σήμερον, ἐξηγουμένη τὴν σωτηρίαν των ὅτι δὲν ἐπιθυμῶν πλέον νὰ εἶνε συνδρομηταί. Τοὺς παρακαλοῦμεν ὅμως συγχρόνως νὰ μᾶς ἀποστείλωσιν τὴν λήξασαν ἡδὴ ἐξάμηνον συνδρομὴν των, τὴν ὅσῃν δικαιούμεθα νὰ λάβωμεν, καθ' ὅσον δὲν ὑποθέτομεν κανένα κακῆς πίστεως. Ἐὰν ὅμως παρ' ἐλπίδα ἤθελε τύχῃ κανεὶς τέτοιος, θὰ θεωρήσωμεν ὑποχρεωσιν μας νὰ μὴ ἀφίσωμεν τὴν κακὴν του πίστιν ἐτιμώρητον, διότι δὲν εἶνε οὔτε ἡθικόν, οὔτε ἐντίμιον, μία πνευματικὴ ἐργασία, ἡ ὁποία παλαίει κατὰ τῶν σκληροτέρων οικονομικῶν συνθηκῶν καὶ πτόσον κυριολεκτικῶς αἵμα οἱ διευθύνοντες αὐτὴν διὰ ν' ἀντεπεξέλθουν κατ' αὐτὴν νὰ εὐρίσκωνται ἀνθρώποι τόσοι ποταποὶ καὶ ἀφιλότιμοι ὥστε ἀντὶ νὰ τὴν διευκολύνουν, νὰ τὴν δυσχεραίνουν καὶ καταχρῶνται τὴν ἐμπιστοσύνην της.

ΚΑΙ ΘΜΩΣ...

Καὶ ὅμως ἐν τῷ μέσῳ μᾶς τόσοι φρικαλέας ἡθικῆς καταπτώσεως εἰς τὴν ὁποίαν εὐρισκόμεθα, πρωτοφανούς, συγχρότου, τὰ Σόδομα καὶ Γόμορα ὑπερθυμίζουσιν (μητροκτονίας, πατροκτονίας, παιδοκτονίας, συζυγοκτονίας, κατακρεουργήσεις ἡγουμένων καὶ καλογέρων πρὸς λήστευσιν, ὀλοφροσύνη ἀπεράντους, ἐκτοπίσασα ὅλοσχερῶς κάθε ἰδανικόν καὶ κάθε ὥρασαν ῥοπήν καὶ σκέψιν), ποίας καὶ πόσας μεγάλας καὶ σωστικὰς ἀπαιτήσεις ἡδύνατο νὰ προσφέρῃ τὸ «Ἐγερτηριον» μὲ τὰ ἐνδοαρχοντικά, τὰ ἀνυψωτικά, τὰ ἐξυγιαντικά, τὰ μεθοδικὰ δημοσιεύματά του, ἐὰν εὐρίσκε τὴν δέουσαν ἐνίσχυσιν ἀπὸ κάπου, ἀπὸ μίαν εὐρύπνοον ἡθικῶς Κυβέρνησιν ἢ οἰκονομικῶς ἄλλην «Λογὴν πολιτικὴν ἢ ἐκκλησιαστικὴν ἢ ἀπὸ κανένα φιλοπάτριδα πλούσιον ἰδιοκτήτη, ὁ ὁποῖος αὐτίον ἀποθνήσκον θὰ ἀφήσῃ τὰ ἐκατομμύριά του νὰ τὰ φάνῃ ἡ ἀνάξιον κόλακας καὶ συγγενεῖς ἡ καταγοῦνται διαχειρισταὶ καὶ ἐπίτροποι φιλανθρωπικῶν ἰδρυμάτων, γελῶντες εἰς βάρος του. Γὰρ νὰ συντρέξῃ ὅμως ἐφ' ὅσον ζῇ οἰονδήποτε σκοπὸν, ὅτῃ εἶνε ἀδύνατον. Μόνον ὁ θάνατος λύει τὴν ταγκουνάτου. Γι' αὐτὸ καὶ μόνον μετὰ θάνατον γίνεται ἀκουσίως γενναῖος. Ἄλλὰ γὰρ τὴν γενναῖότητα του αὐτὴν, ἐπειδὴ γίνεται ἐξ ἀνάγκης, ἀφοῦ δὲν μπορεῖ βέβαια νὰ πάρῃ τὴν περιουσίαν του εἰς τὸν τάφον του, δὲν τοῦ ὀφείλεται, δὲν πρέπει νὰ τοῦ ὀφείλεται, καμμίαν ἀπολύτως χάρις. Αὐτὴ θέλει δὲν θέλει θὰ τὰ ἀφήσῃ ὅλα μετὰ τὸν θάνατόν του, ὅσα καὶ ἂν ἔχῃ. Ἐνῷ οἱ εὐγενεῖς, οἱ χριστιανικοὶ ἄνθρωποι, πού ἔχουν αἰσθήματα φιλ-

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΥΓΕΝΟΨΥΧΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΣ ΜΑΣ

Παραπονοῦνται μερικοὶ ἀναγνώσται μας διὰ τὴν πενιχρὰν ἐμφάνισιν τοῦ «Ἐγερτηρίου». Ἐχουν δίκιο. Ἄλλ' ἂν ἀποβλέψουν εἰς τὰ αἷτια θὰ δώσουν καὶ σὲ μᾶς δίκιο καὶ συνεπῶς θὰ παραβλέψουν γιὰ λίγο ἀκόμη χρόνον, πού ἐλπίζεται ὅτι θὰ παρέλθῃ ἡ οἰκονομικὴ αὕτη θύελλα, ἡ ὁποία ἐδιπλασίασε τὰ ἐξοδα τῆς ἐκδόσεως καὶ ἐμείωσε εἰς τὸ ἥμισυ τὰς εἰσπράξεις. Διότι ἀφ' οὗτο ἐνεφανίσθη ἡ Ἑλλάς, δεινότερα ἡθικὴ καὶ οἰκονομικὴ κρίσις δὲν ἐνεσκηψε ποτέ. Εἴχαμε τὸ ἀτύχημα νὰ εὐρὴ τὸ «Ἐγερτηριον» εἰς τὰ πρῶτα βήματά του. Δὲν εἶχεν ἀκόμα ὡς τὰ ἄλλα περιοδικὰ μακρὰν σταδιοδρομίαν καὶ περιουσίαν μεγάλην ὡς αὐτὰ σχηματισμένην, ὥστε νὰ δύναται νὰ ἀντεπεξέλθῃ κατὰ τῆς οἰκονομικῆς θύελλης καὶ ζημιωνόμενον ἀκόμη. Ἦτο πτωχότατον καὶ ἐδέχθη νὰ περισταλῇ νὰ ἐμφανίσθῃ πενιχρότερα, ὥς ὅτου **παρέλθῃ ἡ μεγάλη τρικυμία**. Ἄλλ' οἱ καλοὶ φίλοι καὶ ὁμοῖδεσται, εἰς τίς τρικυμίας φαίνονται, εἰς τίς δύσκολες περιστάσεις δεικνουν τὴν φιλίαν τους, τὴν χρησιμότητά τους. **«Φίλε μου στήν ἀνάγκη μου καὶ ὅχι στὴ χαρὰ μου**, λέγει ἡ σοφὴ καὶ τόσο ἡθικὴ τοῦ λαοῦ παροιμία.

Ἄς συγχωρήσουν λοιπὸν καὶ οἱ καλοὶ ἀναγνώσται μας τὴν πενιχρότητά μας δι' ὀλίγον ἀκόμη καιρὸν. Καὶ θὰ τοὺς ἱκανοποιήσωμεν κατόπιν. Μάλιστα ὅσοι εἶναι ἀπ' αὐτοὺς γενναίωτεροι ἡθικὰ παλληκάρια, ἂς μᾶς ὑποστηρίξουν θερμότερα τώρα, διὰ νὰ δείξουν καὶ ὅτι ξέρουν νὰ ἐκτιμῶν τὴν καρδίαν καὶ ὅχι τὸ ἐνδυμα, ἀλλὰ καὶ ὅτι μέσα στὴ σαπῖλα πού εὐρισκόμεθα ἔμειναν μερικοὶ ἀμόλυντοι, ἀκλόνητοι, ἡθικῶς ὡραῖοι, προθυμοὶ νὰ τεινώσιν τὸ χέρι των διὰ νὰ ὑποβοηθήσουν ἐκείνους πού τοὺς ἀξίζει νὰ ὑποβοηθηθοῦν.

Τὴν πῶ χαριτωμένην γνώμην ἐν σχέσει μὲ τὴν πενιχρότητα, χαριτωμένην καὶ λόγῳ κηφράσεως καὶ λόγῳ ἡθικῆς ἐννοίας μᾶς τὴν δίδει ἕνας καθηγητὴς τῆς Β' τάξεως τοῦ Γυμνασίου Κων. Χ. Γεωργιάδης, τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα ἀνεγράφαμεν καὶ εἰς προηγούμενα φύλλα, πού μᾶς γράφει μετὰ τῶν ἄλλων τὰ ἑξῆς: **Ἐμένας μου εἶναι ἀδιάφορον ἐὰν τὸ «Ἐγερτηριον» ἔχει πολλές σελίδες ἢ ὅχι. Δὲν τὸ ἀγοράζω γιὰ νὰ τυλιξῶ πράγματα, ἀλλὰ τὸ ἀγοράζω γιὰ νὰ τυλιξῶ ἐν ἑαυτὸν μου, τὴν ψυχὴν μου καὶ γίνω ἀξίος ἀτόγονας τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων».**

ἀλλα καὶ φιλάνθρωπα, τοὺς ὁποίους «δὲ ν' ἔχῃ τὸ βούλωσῃ ὁ διάβολος» ὅπως λέγει ὁ λαὸς, τίς ἀγαθοεργίας τους τίς κάνουν ζῶντες, ὅπως παραγγέλλει ἄλλωτε καὶ ὁ Χριστός. Εἶθε κανένα τέτοιον, φύσει εὐγενόψυχον καὶ ἀγαθοεργόν, πρὸ α γ μ α τ ι κ ὸ ν χριστιανόν, νὰ συντρέξῃ ὑπὲρ τῶν ἀναμορφωτικῶν σκοπῶν του καὶ τὸ «Ἐγερτηριον». Ἐως τώρα δὲν ἐπέτυχεν οὔτε κατὰ προσέγγισιν κανένα τέτοιον. Δὲν ὑπάρχουν; Εἶναι ἀδύνατον. Ἄλλὰ εἶναι ζήτημα τύχης.

Πολύτιμος φίλος, πολλάκις χρηματίας ὑπουργὸς καὶ πρωθυπουργός, εἰς ὅλα τὰ ἀνώτατα τῆς Πολιτείας ἀξιώματα ἀνελθὼν, ἐκ βαθείας ἐπαγνώσεως καὶ πλήρους ὅπ' αὐτοῦ ἐπικροτήσεως τῶν κοινῶν σκοπῶν τοῦ «Ἐγερτηρίου», μᾶς συνέστησεν κάποιον Π. Κ. Ο. ὡς ἀγαθοεργόν, εὐγενόψυχον, πλουσιώτατον. Τί πλάνη! Ὑπὸ τὸν δῆθεν εὐγενόψυχον ἐκρόπτετο ἕνα κατὰμονο γαϊδούρι, τὸ ὁποῖον, πλαστοπροσωπῶν ἑαυτὸ, ἐνεφανίζετο ὑπὸ μᾶσκῃ ἀγαθοεργοῦ εἰς τοὺς ἰατροὺς τῆς ἡμέρας τῶν ὁποίων εἶχε τὴν ἀνάγκη. Καὶ ὅχι μόνον ἐνεφανίζετο ἀλλὰ καὶ ἐπιστεῦτο δυστυχῶς παρ' αὐτῶν ὡς ὑπέρτονος ἀνθρώπου ἀξίος τῆς ἐμπιστοσύνης των ἐνῷ ἐπαπαταλοῦμεν ὑπὸ τὴν μάσκῃν εὐρίσκοντο ἕνα κατὰμονο γαϊδούρι. Ἄλλ' ἐντεῦθεν ξεσηδᾷ ἕνα μεγάλαιον, πολὺ μεγάλο ζήτημα, σηματοῦν καὶ διὰ τὴν ὑπόστασιν του καὶ διὰ τὰ ἀπὸτέλεσματά του, τῶν διαπορώπων, περὶ τοῦ ὁποίου θὰ ἀσχοληθῶμεν ἐν κυρίῳ ἄρθρῳ προσερχῶς.

ΝΙΚΟΥ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗ

ΤΟ ΕΥΛΕΝΙΟ ΠΟΔΙ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Μά ἀνόητος πού εἶμαι! ἔκανε ξαφνικά... Σὰς διέκοψα τὴ στιγμή πού θέλτε νὰ μοῦ κίνατε μιὰ παράκληση—νὰ μοῦ ζητήσετε, δηλαδή—κίτι...

Τὸ χαμόγελό της ἀπὸ τὰ χεῖλη τῆς Ἀννας, καὶ ἀντιμέτωπος τῆς σχέσής της μὲ τὸν κ' ἰο Παντιά μ' ἕνα συναίσθημα στενοχωρίας, σὰ νὰ εἶχε προσβληθῇ.

Τὰ μελαγχολικὰ μάτια γιομίσανε πόνο καὶ ἔκανε μὲ κίνημα τῆς κεφαλῆς πῶς «Ναί...πραγματικῶς ἔχει κάτι νὰ τοῦ ζητήσει».

—Τί;

Ἦταν πρόθυμος, εἶπε, σ' οὔτι ἤθελε... μὰ ἡ Ἀννα ἀρνιόταν ν' ἀπαντήσῃ καὶ ἔσπερχε ἀλαφριά τὰ χέρια τοῦ προσπαθοῦσαν ν' ἀρξίσουν χάδια.

—Σὲ ἀγαπῶ... θὰ σ' ἀγαπῶ πάντα! Τί θέλεις... πές μου λοιπόν...

—Αὐτοῦμαι μονάχα πού δὲν μπορῶ νὰ καλλιερέσω τὴ θέσή σου στὸ κατὰστάση... τῆς εἶπε ὕστερα ἀπὸ μικρὴ σιωπὴ, καὶ δικαιολογήθηκε πῶς αὐτὸ συμβαίνει, ἐπειδὴ μονάχα σ' ὄνυμα εἶναι διευθυντής.

—Ὁ γέρος συγκεντρώνει ἀκόμη ὅλη τὴν ἐξουσία. Σ' αὐτὸ ἡ Ἀννα «κατάπιε τὸ βατραχάκι»...

—Ὅμως... φώναξε σὲ μὴν ἐκρίξῃ ἐνθουσιασμοῦ... θὰ σοῦ κάνω δῶρα... Τὸ συλλογισάμουν σήμερα ὅλο τὸ ἀπόγευμα: Τί μποροῦσα νὰ σοῦ δώσω;

Μὲ ἐντεχνὴ κίνησι ἐφῆρε τὰ χέρια τῆς στὰ μάγουλα, σὰ νὰ μπορούσε ν' ἀνακόψει τὸ θερμὸ κύμα τῆς ντροπῆς πού ἀνέβαινε καὶ τὴν πορφύρωνε.

—Μὰ τί ἔχεις; τὴ ρώτησε ἀπορημένος γιὰ τὴν ἀνεξήγητη ταραχὴ τῆς! «Ἐγὼ σ' ἀγαπῶ καὶ θὰ σοῦ δώσω ὅ,τι θέλεις... Θάχεις ἀπὸ μένα ὅτι σοῦ χρειάζεται, εἶπε μὲ ζέση... Ἔχει ἄλλο ἀπ' αὐτό!»

Ἡ Ἀννα ἔκανε ἀγῶνα καὶ εἶπε:

—Δὲ θ' ἔχω τίποτα!

—Βέβαια καὶ δὲ θέλεις τίποτα... τὸ ξέρω κούκλα μου... εἶσαι τόσο γλυκὴ κορίτσι... θ' ἀγαπηθῶμε πολὺ... Ναί...!

Ὁ Ἀννα ξαναβρῆκε τὸ χαμόγελό της, ξαναβρῆκε τὴ μιλιὰ τῆς καὶ τὸν παρακάλεσε νὰ μὴ τῆς λέει τέτοια πράγματα, γιατί τῆς τρομάζει... «Δὲν ξέρω τί...» ἦν ἐμπιστοσύνη... τὴν εὐχαρίστησε... καὶ τὴν κάνει νὰ ντρέπεται πού...

Τὴν ἴδια στιγμή μίλησε καὶ ὁ Παντιάς, προσπαθώντας νὰ λυρωθῇ ἀπὸ τὴν κατηγορία πῶς ἦταν ἱκανὸς νὰ τρομάξῃ ἕνα κορίτσι, καὶ τὴν παρακάλεσε νὰ μὴ τοῦ λέει, αὐτὴ, «τέτοια πράγματα», γιατί αὐτὸς ἴσα-ἴσα εἶναι ἔτσι, πού χάνει τὸ θάρρος τοῦ καὶ τρομάζει τὸ αἶσθημά του!...

—Αἰ... δὲν ξέρεις τὴ παιδί πού εἶμαι... ντρέπονται μπροστὰ στοὺς νέους τῆς ηλικίας μου... Μοῦ ἔχουν βγάλει καὶ παρατσούκλι γιὰ τὴν ἀτολία μου... Δὲν ἔχω κερδίσει ἀκόμη μίαν... ἀγάπη! Θὰ γελᾷς ν' ἀκούσῃς τὴ γκάφες ἔχω κάνει ἀπὸ τὴν ὑπερβολικὴ... λεπτότητά μου! Μὰ νὰ φτάσαμε... Εἶναι καλὰ ἐδῶ... Νὰ δῇς! μοσχοβολοῦν τὰ λουλούδια... Κελαῖδει καὶ τ' ἀηδόνι...

—Θεέ μου... ἂν μὰς ἔβλεπε κανεὶς...

—Ὅχι... μὴ ροβάσαι... Δὲ θὰ μὰς δῇ κανεὶς γνωστός... τήνε βεβαίως, ἐνῶ συλλογίζονταν, πῶς ἀπὸ μέρους τοῦ δὲν ἔχει νὰ χάσῃ τίποτα καὶ ἂν ἤθελε τοὺς δεῖ ὁ κόσμος ὅλος... Χάρις στὸ λεπτὸ τῆς ἀνάστημα, τὰ λεπτὰ τῆς χαρακτηριστικὰ καὶ τοὺς λεπτὸς τῆς τρόπος, κανεὶς δὲ θὰ τὴν κατ' ἀλβή, πῶς εἶναι μιὰ ἐργάτις ἀπ' τὸ κατὰστάση τοῦ...

—Τί μ' εἰπὼς!...

—Τώρα σὲ λιγάκι θ' ἀκούσουμε καὶ τ' ἀηδόνι...

—Δὲν ἔχω ἀκούσει ποτέ μου ἕν ἀηδόνι...

—Πῶς εἶναι δυνατό...

—Μὰ δὲν ἔχω βρεθεῖ νύχτα ἢ πρωτὶ ἔξω... ἐβεβαίωσε μὲ καθαρή φωνή... Δὲν ἔχω βρεῖ ποτέ...

—Τώρα θὰ βγαίνουμε μαζί.

—Πῶς εἶναι δυνατό... εἶπε μεγαλοχολικά.

—Μὴ μὲ ἀπελπίσεις... Σ' ἀγαπῶ... θὰ μ' ἀγαπήσεις καὶ σύ... θὰ σ' ἀγαπῶ πάντα... Ὑστερα ἀπὸ ιερὰ βήματα τῆς εἶπε:

—Εἶσαι ἕνας θησαυρός.

—Εὐχαριστῶ.

—Εὐχαριστῶ... γιατί! Κι' ἔβαλε τὸ μπράτσο τοῦ γύρω στὴ μέση τῆς καὶ περπατήσανε σιωπηλοί.

Κατόπιν τῆ ρώτησε γιὰ τὸ σπῆτι τῆς καὶ πῶς ζεῖ.

—Μὲ τὴ θεία μου... Κι' εἶπε γιὰ τὴ θεία αὐτὴ, πού ἦταν μιὰ φτωχιά γυναίκα... πολὺ καλὴ... ὅλη δυσία...

Ἐνῶθε μεγάλη ξαλάφρωση πού θὰ μιλῶσε μαζί του γιὰ τὴ ζωὴ τῆς, μ' αὐτὸς νόμισε ὅτι ἀκουσε ἀρετὰ γιὰ νὰ καταλάβῃ πῶς ζοῦσε, καὶ ἄρχισε νὰ τῆς λέει, πῶς τῆς ἀξίζει μιὰ ζωὴ πὺ ὁμορφῇ, γιομάτη χαρὰ καὶ εὐτυχία.

Τὸν ἀκουε καὶ συλλογίζονταν: πῶς θὰ ἦταν ποτὲ δυνατό, αὐτὴ, ν' ἀποκτήσῃ μιὰ τέτοια ζωὴ! «Ὅχι». Ὡστόσο ἐνῶθε νὰ ξαναγιεννίσαι μέσα στὶς ἀσπρες μυροειδῆς τῶν λουλουδιῶν πού τῆς κινούσαν οἱ δροσερὲς πνοὲς τοῦ Ἀπρίλη, καὶ ἀπορούσε γιὰ τὴ λίγη ἀντίσταση ποῦκανε στὰ χάδια τοῦ—στὰ χάδια τοῦ κυρίου Παντιά!

—Ἀγάπησέ με λιγάκι, γιὰ νάσαι καὶ σὺ εὐτυχισμένη.

—Μά... εἶμαι.

—Ἀλήθεια!

—Σὰς διαβεβαίω.

Αὐτὸ ἐνθουσίασε τὸ νέο, καὶ ἂν ἕνας μεσοκόπος δὲν περνοῦσε ἀργὰ ἀπὸ μπροστὰ τους, δὲν θὰ περμάζανε τὴν ψυχρότητα κίνησιν τοῦ καὶ θὰ φιλοῦσε τὰ χεῖλη πού τόσο γλυκὰ εἶπαν «Σὰς διαβεβαίω». Κατόπι ἡ προσοχὴ τους τραβήχθηκε ἀπὸ τῆς σκιᾶς τους πού γίνονταν ἕνα καὶ μιλῶσαν μὲ συγκίνησι γι' αὐτό!

Κατόπι ἀκούστηκε ἕνα πολὺ καὶ ἡ Ἀννα ρώτησε ἂν αὐτὸ εἶνε ἀηδόνι...

(Ἀκολουθεῖ)

ΠΙΣΩ ΣΤΟ ΠΑΙΔΙ

(συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Πολλοὶ φαντασιόπληκτοι χαίρουν βέβαια, πού βλέπουν τοὺς σύγχρονους ἀνθρώπους μὲ πόθους πού δὲν στρέφονται στὸ γάμο, μὰ περισσότερο στὴν ἀγάμια καὶ στὴ συνοδευόμενη μὲ αὐτὴ ἐλευθερία ὀνειρευόμενοι μιὰ κοινωνία ἐλεύθερα προχωρῶντας στὴν ἰδεώδη μορφή τῆς, χωρὶς νὰ θέλουν νὰ πιστεύουν πῶς μιὰ κοινωνία δὲ φτάνει στὸ ἰδεώδες τῆς ἀτακτὰ καὶ χαλαρομένη, μὰ μὲ κανόνες καὶ τάξη κανονισμένη.

Χωρὶς πόνους βάσανα καὶ πάλη ἡ ζωὴ μας αὐτὴ θάταν ἀνιάρη, ὁ δὲ ἀνθρώπος κανένα πρὸς τὰ ἐμπρὸς δὲ θάχε σημειώσῃ βῆμα, εὐρισκόμενος ἀκόμη εἰς τὸ πρῶτο στάδιο τῆς ἀτάπτουξ τῆς. Ὁ Γάμος ἡ ὑψηλότερα ἐντασι τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς περιλαμβάνει μέσα του καὶ τὴν μεγαλύτερη αἰσθησι τοῦ ἀνθρωπίνου πόνου, πόνου ὁμῶς εὐγενοῦς, πού χαρακτηρίζει τὴ ζωὴ μας ὡς ζωὴ ἀνθρώπου. Τέτοιους πόνους ὀφείλομε νὰ κυνηγοῦμε καὶ ὄχι νὰ ἀποφεύγουμε.

Ὁ Γάμος εἶναι τὸ εὐγνικώτερο στάδιο τῆς ζωῆς.

ΝΕΟΙ καὶ ΝΕΕΣ ἀφοῦ ἀναμετροῦσθε τὶς δυνάμεις σας εἰσέλθετε ἀφοβα σ' αὐτό. Διαλέξετε καθέννας σας τὸ σύντροφό του. Προσέξτε ὅμως στὴν ἐκλογὴ τοῦ αἰωνίου αὐτοῦ συντρόφου σας. Μὴν παρορμηθῆτε σ' αὐτὴν ἀπὸ τὶς σημερινὰς ἀρχὲς τοῦ χρόματος ἢ τοῦ ἐπιπολαίου ἔρωτος. Προσπαθῆτε νὰ βρῆτε τὸν σύζυγο τοῦ χαρακτήρα σας καὶ μὴ τὸν ἐρωτευθῆτε, ἀγαπήστε τον.

Κάμετέ τον φίλο καὶ ὄχι ἐρωμένο. Ὁ ἔρωτας ἀπ' τὴ φιλία ἀπέχει πολὺ. Ὁ ἕνας εἶναι ἀσταθὴς πρόσκαιρος ἢ ἄλλῃ διαρκὴς ἀνεξάντηλη. Προσπαθῆτε νὰ βρῆτε σύντροφο τῆς ζωῆς σας τέτοιο, πού νὰ ἀποτελέσετε ἕνα ζεύγος ἱκανὸ νὰ ἀναλαβαίνει ὁ ἕνας τὰ βάρη τοῦ ἄλλου ποτὲ νὰ μὴ παραπονητὰ ὁ ἕνας γιὰ τὸν ἄλλο, μὰ νὰ προσπαθῇ παντοῦ καὶ πάντοτε νὰ τὸν ἀνακουφίῃ.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ

Η ΔΙΠΛΗ ΔΙΑΒΑΣΙΣ ΤΗΣ ΜΑΓΧΗΣ

ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΚΑΤΟΡΘΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΕΡΟΠΛΑΝΟΥ ΑΝΕΥ ΜΗΧΑΝΗΣ

Τὸ κατόρθωμα τοῦ Αὐστριακοῦ ἀεροπόρου Κρόνφελντ ἐπέσυρε τὴν προσοχὴν ἐπὶ τῶν προόδων τῆς πτήσεως ἀνευ μηχανηρίου μηχανῆς, ἡ ὁποία ὀνομάζεται καὶ ἐναέριος ἱστιοπλοῦτα ἐπειδὴ τὰ ἀεροπλάνα κρατοῦνται στὸν ἀέρα διὰ τῶν πτερύγων, τὰ ὅποια εἶναι ἐκ χονδρού, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, πανοῦ. Ὁ Κρόνφελντ δι' ἐνὸς τοιοῦτου ἀεροπλάνου διήλθε τὴν Μάγχην. Ἀναχωρήσας ἐκ τοῦ ἀεροδρομίου Σαίντ Ἰγκλεβέρτ τῆς Γαλλίας προσεγγισθὲν εἰς Σουίγκάιτ τῆς Ἀγγλίας καὶ ἐκείθεν ἐπέστρεψεν πάλιν εἰς τὸ Γαλλικὸν Ἀεροδρόμιον. Τὸ ἀεροπλάνον του «Βιέννη» ὑψώθη ὑπὸ ἀεροπλάνου μετὰ μετὰ μηχανῆς μέχρις ὕψους χιλίων μέτρων καὶ ἀπ' ὅπου ἐλεύθερον εἰς τὸ ὕψος αὐτὸ ἐξηκολούθησε τὴν πτήσιν του. Τὸ αὐτὸ συνέβη καὶ διὰ τὴν ἀπογειώσιν του κατὰ τὴν ἐπιστοφὴν. Διὰ τὸ κατόρθωμά του αὐτὸ ὁ Κρόνφελντ ἔλαβε τὸ βραβεῖον τῶν χιλίων λωρὸν τὸ προκηρυχθέν ὑπὸ τῆς ἀγγλικῆς ἐφημερίδος «Νταϊλυ Μάιλ». Ὁ Ἀγγλος ἀεροπόρος Μπέρντμορ διασχίσας κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον τὴν Μάγχην ἀπὸ Ἀγγλίας εἰς Γαλλίαν τὴν προηγουμένην δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐπιστρέψῃ αὐθημερὸν εἰς τὸ σημεῖον ἐξ οὗ ἀνεχώρησεν. Οἱ ὀργανισμοὶ τοῦ ἀγῶνος αὐτοῦ δὲν ἠλπίουν, ὡς οἱ ἴδιοι εἶπον, ὅτι τὸ κατόρθωμα αὐτὸ θὰ ἐτελεσθῇ τόσο γρήγορα. Αἱ μεγάλοι προδοὶ ἀνευ μηχανῆς πτήσεως δὲν ἦσαν γενικῶς γνωσταί, διότι ὁ τρόπος οὗτος τῆς πτήσεως ἔμεινε στάσιμος ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ πρώτου πλανέου, ἀλλ' οἱ ἐπιδοθέντες εἰς αὐτὴν ἔκαμαν ἀληθεῖς κατακτήσεις εἰς τὴν μελέτην τῶν ρευμάτων τοῦ ἀέρος καὶ τὴν ἐκμετάλλευσίν του, ὅπως ἐξάγεται ἀπὸ τὴν μελέτην, τὴν ὁποίαν ἐξ ἀφορμῆς τοῦ κατόρθωματος τοῦ Κρόνφελντ δημοσιεύει ἕν γαλλικὸν περιοδικόν.

Τὰ ἀεροπλάνα ἀνευ μηχανῆς ὀνομάζοντο ἀνέκαθεν πλανέου, ἡ δὲ δι' αὐτῶν πτήσεις παραμεληθεῖσα ἀπ' ὅπου ἐνεανίσθη τὸ μετὰ κινήσεως ἀεροπλάνων, ἔμεινε σχεδὸν στάσιμος μέχρι πρὸ δέκα ἐτῶν.

Ἀλλὰ ἀπὸ τοῦ 1929 ἡ ἱστιοφόρος ἀεροπορία ἤρχισε ν' ἀναγεννᾶται. Ἰδρυθῆσαν εἰδικαὶ σχολαὶ τοιαύτης ἀεροπορίας πρῶτον εἰς τὴν Γερμανίαν καὶ κατόπιν εἰς ἄλλα μέρη. Σήμερον ἡ ἀνευ μηχανῆς ἀεροπορία ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ «καπετανεύους» κατέχοντας τὴν ἐπιστήμην τῆς ἀεροπορίας, τὴν ὁποίαν ἀγνοοῦν οἱ ἄλλοι ἀεροπόροι, ὅπως ὑπάρχουν ἀκόμα καπετάνιοι ἱστιοφόρων τῶν ὁποίων τὴν τέχνην ἀγνοοῦν οἱ κοπετάνιοι τῶν ἀτμοπλοίων.

Διότι ἡ πτήσις ἀνευ μηχανηρίου μηχανῆς συνίσταται εἰς τὴν χρησιμοποίησιν ἀκρίβως τῶν ἀνέμων, τῆς ἀντιστάσεως τοῦ ἀέρος, τῶν πρὸς τὰ ἄνω ρευμάτων τῆς ἀτμοσφαιρᾶς διὰ τὴν διατήρησιν τοῦ πλανέου εἰς τὸν ἀέρα, εἰς τὸ μεταξὺ οὐρανοῦ καὶ γῆς διάστημα.

Τὸ μηχανήμα τοποθετεῖται εἰς ἕνα ὄψωμα ἐπὶ τῆς κορυφῆς ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐνὸς λόφου. Ἐκεῖ δένεται ἡ οὐρὰ του μὲ ἕνα χονδρὸν λαστιχένιον σχοινί. Εἰς τὸ πρόσθιον μέρος δένονται ἐπίσης δύο σχοινία λαστιχένια. Ἐκαστος πλανέου ἔχει δεκατρεῖς ἀεροπόρους. Εἰς ἐξ αὐτῶν ἐκλεγόμενος διὰ κλήρου λαμβάνει θέσιν ἐπ' αὐτοῦ. Οἱ ἄλλοι δώδεκα εἶναι τότε οἱ ὑπηρέται. Διὰ νὰ ἀπογειωθῇ τὸ μηχανήμα εἰς ἐκ τῶν ὑπηρετῶν κρατεῖ τὸ λαστοχένιον σχοινί τῆς οὐρᾶς τυλιγμένον ἐπὶ ἐνὸς πασσάλου. Πέντε τυλιγνοὶ σύροντες αὐτὸ μὲ ὅλην τὴν δύναμιν τὸ ἕνα μπροστινὸν σχοινί περίεξ ἄλλου πασσάλου καὶ πέντε τὸ δεξιότερον περίεξ τρίτου πασσάλου. Ὁ δωδέκατος διευθύνει τὴν ἐργασίαν αὐτήν. Ὅταν τὰ σχοινία τεντωθῶν πολὺ ἀφίονται ὁποῖος ἐλεύθερα καὶ ὁ πλανέου ἐκσφενδονίζεται εἰς τὸν ἀέρα.

Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἡ ἐπιτυχία τῆς πτήσεως ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἱκανότητος τοῦ ἐπιβαλόντος ἀεροπόρου. Ὡς εἶπομεν, ἡ τοιαύτη ἀεροπορία βασίζεται ἐπὶ τῆς γνώσεως τοῦ ἀέρος, τῶν πρὸς ἄνω καὶ πρὸς τὰ κάτω κινήσεων του, τῆς ταχύτητος καὶ τῆς κατευθύνσεως τῶν ἀνέμων. Τὸ ἀεροπλάνον μετὰ μηχανῆς διευθύνεται κατὰ βούλησιν διασχίζον, χάρις εἰς τὸν ἔλαιον καὶ ἀνίθεται ἀνεμῶν. Ἀλλὰ τὸ ἱστιοφόρον ἀεροπλάνον, ὅπως καὶ τὸ ἱστιοφόρον τῆς θαλάσσης, θὰ χρησιμοποίησιν τοὺς ἀνέμους, τοὺς ὁποίους πρέπει καλῶς νὰ γνωρίζῃ. Τὰ μηχανήματα εὐθὺς ὡς ἐκσφενδονισθῇ εἰς τὸν ἀέρα ἔχει τάσιν νὰ κατέλθῃ εἰς τὸ ἔδαφος ὡς βαρύτερον τοῦ ἀέρος καὶ ἡ καθόδος ἐκκρίει αὐτὸς εἰπεῖν ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς. Εἰς τὸν ἀεροπόρον ἀποκτείνεται νὰ γνωρίζῃ νὰ χρησιμοποίησιν τὰ ρεῖμα τῶν ἀέρος, τὸ ὅποιον θὰ τὸν ἀνυψώσῃ. Τὸ ρεῖμα αὐτὸ ἐδραϊσζεται πάντοτε ὑπὸ τὰ νέφη. Εἰς τὴν θέσιν αὐτὴν σχηματίζεται ἕνα ρεῖμα, τὸ ὅποιον ὀπνθυμίζει τὴν «ἀναρροφάν» τῶν ναυτικῶν. Ὅπως ὑπάρχουν ρεύματα σύροντα τὸ σκάφος πρὸς τὴν ξηρὰν καὶ πρὸς

ὁρισμένον σημεῖον, οὕτω ὑπάρχουν ρεύματα τοῦ ἀέρος σύροντα τὸ ἱστιοφόρον ἀεροπλάνον πρὸς τὰ ἄνω. Ἐὰν ὁ ἀεροπόρος κατορθώσῃ ἀπὸ τὴν πρώτην στιγμὴν τῆς πτήσεώς του νὰ ὑψωθῇ ὑψηλότερον τοῦ σημείου ἀπὸ τοῦ ὁποίου τὸ μηχανήμα του ἐκσφενδονισθῇ εἰς τὸ κενὸν ἐνίκησε! Διὰ τοῦ πηδάλιου τὸν διευθύνει τὸν πλανέου τοῦ πρὸς τὸ σημεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον θὰ εὕρῃ οὐριον ἀνεμῶν ἢ ἀφίεται εἰς τὴν διάθεσιν τῶν διαφόρων ἀνέμων διευθυνόμενος μὲ ἐλιγμούς, ὅπως τὸ ἱστιοφόρον τῶν θαλασσῶν, εἰς τὸ σημεῖον τὸ ὁποῖον θέλει.

Ὁ Κρόνφελντ ἐκσφενδονισθὲν εἰς ὕψος πεντακοσίων μέτρων κατορθώνει νὰ ἀνέλθῃ ἐντὸς ὀλίγων ἀνέμων δύο χιλιάδων μέτρων. Ἀπὸ τὸ ὕψος ἐκεῖνο εἶναι κύριος τῆς καταστάσεως, διότι μέχρις οὗ τὸ μηχανήμα του κατέλθῃ εἰς τὸ ἔδαφος δύναται νὰ τὸν διευθύνῃ ὅπου θέλει, χρησιμοποιοῦν τὴν διευθύνσιν τῶν ἀνέμων τοὺς ὁποίους εἰς τὰ ὕψη θὰ συναντήσῃ. Τελευταίως μετέβη ἀπὸ τῆς Ὀλλανδίας εἰς τὴν Ἀγγλίαν προσγειωθείς εἰς τὸ ἀεροδρόμιον τοῦ Λονδίνου, ὅπου μετέβη διὰ νὰ λάβῃ τὸ γέρας τῆς νίκης του: τῆς διπλῆς διαβάσεως τῆς Μάγχης.

Μέχρι τοῦδε, ὡς εἶπομεν, μηχανικῶς τὰ ἱστιοφόρα ἀεροπλάνα ὑστεροῦν κατὰ τοῦτο, ὅτι δὲν δύναται ν' ἀνυψωθῶν διὰ τῶν ἰδίων τῶν δυνάμεων. Ἀλλὰ μήπως καὶ τὰ ἱστιοφόρα δὲν ἐξέρχονται τῶν λιμένων ρυμουλκούμενα καὶ ὑπὸ τῶν λέμβων τοὺς ἀκόμη; Ἐν τοῦτοις ἐπρωτάθησαν διάφορα μέσα ἀπογειώσεως τῶν καὶ ἐν ἐξ αὐτῶν εἶναι ὁ ἀνεμόμυλος τὸν ὁποῖον χρησιμοποιοῦν καὶ τὰ γυροπλάνα. Μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι ἐκείνοι κινοῦνται διὰ κινήσεως τοῦ πλανέου ἐνῶ εἰς τοὺς πλανέου οἱ ἀερόμυλοι κινοῦνται δι' ἐλατηρίου ἢ διὰ τῶν χειρῶν. Μέχρι τοῦδε ὅμως αἱ δοκιμαὶ δὲν ἔδωσαν ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα.

Σήμερον ἡ ἱστιοφόρος ἀεροπορία θεωρεῖται ὡς δυνημένη νὰ χρησιμοποιηθῇ διὰ τὴν προπαιδεύσιν τῶν ἀεροπόρων, ὅπως ἡ ἱστιοδρομία εἰς συμπλήρωσιν τῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν πλοιοπόρων.

ΑΝΕΚΔΟΤΟΝ ΤΟΥ ΚΛΕΜΑΝΣΩ

Κάποτε ὁ Κλεμανσώ, ὁ ἀποθανὼν τελευταίως μέγας τῆς Γαλλίας πολιτικὸς, διὰν εἶχεν ἀποσυρθῇ τῆς πολιτικῆς καὶ διήγε τὰ τελευταῖα ἔτη τῆς ζωῆς του, ἀσχολούμενος εἰς τὴν γεωργίαν, ἐδέχθη τὴν ἐπίσκεψιν ἐνὸς συμπατριώτου τοῦ μάγου, ὅστις, ἀφοῦ προηγουμένως ὑπεκλήθη ἐνώπιόν του, τῷ εἶπεν:

— Ἐσοχάτατε, δύναιμι νὰ σὰς προμηθεύσω ἕνα φάρμακον ἰδικῆς μου ἐφευρέσεως καὶ συσκευῆς, τὸ ὁποῖον, χρησιμοποιοῦντες θ' ἀναεωθῆτε κατὰ δέκα χρόνια. (Ὁ Κλεμανσώ ἦγε τότε ἡλικίαν 83 ἐτῶν).

— Καὶ τί ἀμοιβὴν ζητᾷς φίλε μου γι' αὐτό; τοῦ εἶπεν ὁ Κλεμανσώ.

— Τριάντα χιλιάδες φράγκα, ἐσοχάτατε!

— Καὶ γιὰ νὰ μὲ κάμῃς πενήτητα ἐτῶν;

— Ἐξήντα χιλιάδες.

— Καὶ γιὰ νὰ μὲ κάμῃς τριάντα;

— Ἐκατόν.

— Καὶ γιὰ νὰ μὲ κάμῃς δέκα ὀκτῶ;

— Ἐκατὸν πενήντα.

— Σύμφωνα, ἀπεκρίθη ὁ Κλεμανσώ. Νὰ μοῦ τὸ φέρῃς τὸ ἀπόγευμα.

Ὅντως τὸ ἀπόγευμα τῆς ἰδίας ὁ μάγος ἐνεχείρισεν τὸ θαυματουργὸν ἀναεωτικὸν φάρμακον εἰς τὸν Κλεμανσώ καὶ ἐφύγεν, εἰπὼν προηγουμένως εἰς αὐτόν, ὅτι θὰ ἐπέστρεφεν ἀγορεύον διὰ τὰ χρήματα. Ἐννοεῖται ὅτι, τὴν στιγμὴν πού ἐφύγεν, ὁ Κλεμανσώ ἔχουσε τὸ φάρμακον ἀπὸ τὸ παρὰδυσον.

Μετὰ ἀπόρρον δυνάμει ὁ μάγος ἐπισκέφθη ἐκ νέου τὸν Κλεμανσώ καὶ τοῦ ἐξήγησε τὰ χρήματα.

— Δυστυχῶς, στεροῦμαι παντελῶς χρημάτων, τοῦ εἶπεν ὁ Κλεμανσώ.

— Τότε νὰ μοῦ δώσετε μιὰ ἐπιστολὴν γιὰ κανένα συγγενὴ ἢ φίλον σας γιὰ νὰ τὰ δώσῃ.

— Δὲν ἐνδιαφέρεται κανεὶς δι' ἐμὲ, ἀπήντησεν ὁ Κλεμανσώ. — Πότε νὰ πάω στὸ συμβολαιογράφον νὰ μοῦ κάμῃτε δανειστικὸν συμβόλαιον, εἶπεν ὁ μάγος.

— Μὰ, φίλε μου, ἀπήντησε γελῶν ὁ δαιμόνιος πολιτικὸς, ἀφοῦ ἔγινε δέκα ὀκτῶ ἐτῶν μ' ἔκαμῃς ἀνιήτικο καὶ τὸ συμβόλαιον εἶνε ἀκαρπύ...

— Κόκκαλο ὁ δυστυχὴς μάγος!

Βλαχάτα—Λεβαδοῦς—Κεφαλληνίος Γεώργιος Ἐ. Γκρότσης

ΑΧΙΛΛΕΥΣ ΠΑΡΑΣΧΟΥ

ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΑΘΟΛΟΥ ΕΛΛΑΔΑ

Σκάψτε της μνήμ' ἀτέλειωτο κι' ὅσο τὸ χῶμα φθάνει
Κ' εἰς τάφο ρίξτε οὐρανοῦ τοῦ οὐρανοῦ τὸ δῶμα·
Τοῦ Γαλαξία βάλτε της τ' ἀστέρια γιὰ στεφάνι,
Τὸν ἥλιο γιὰ λαμπάδα της, τῆς γῆς ταῖς δάφνες στρώμα.
Καὶ γράψτε ἀπὸ 'πάνω του. «Ἐδῶ κοιμᾶτ' ἐκείνη,
Ποῦ μιὰ φορὰ γεννήθηκε καὶ δὲν θὰ ξαναγίνη».

ΕΙΣ ΤΗΝ ΟΜΗΡΙΚΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Σκάψτε δόλακερη τὴ γῆ καὶ κάμετέ την μνήμα,
Γιὰ τὸ κορμὶ τ' ἀνέλειωτο ποῦ θενὰ τὸ σκεπάσθ'·
Ὁ κόσμος ἄς συμπαζῶσθῃ, ἄς τραβιχθῇ τὸ κῆμα
Ἴσως σὲ τόσο λείψανο μεγάλο ἢ γῆ φθάσει...
Ἡ κτίσις ὡμορφώτερη θὰ γίνη, πεῖδ μεγάλη,
Σὰν εἶναι θάλασσα ἢ μισὴ καὶ τέτοια γῆ ἢ ἄλλη!
Σηκῶστε τάφο ἀψηλὸ σὰν τ' οὐρανοῦ τὸ δῶμα·
— Ἀκόμη ἀψηλότερο—ὡσὰν τὴν Ἰλιάδα·
Στὸν κόσμο ποῦ ἀπέθανε, τὸν κόσμο ρίξτε χῶμα,
Καὶ θάψετε τὸν Ὀλυμπο καὶ θάψτε τὴν Ἑλλάδα.
Ἀπάνω του κρεμάσετε τὴ λύρα τοῦ Ὀμήρου,
Νὰ τραγουδῇ τὸ ἄπειρο τὸν ὕπνον τοῦ ἀπείρου!

ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΕΡΣΟΜΑΧΟΝ ΕΛΛΑΔΑ

Μνημοῦρι σκάψατε βαθὺ καὶ γιὰ τὴν ἀμαζόνα
Φυτέψτε στὴ κρύα γῆ ἀπάνω ἀπ' τὸ μνήμα,
Κοντάρι τῶν Θερμοπυλῶν, σπαθὶ τοῦ Μαραθῶνα
Καὶ βρέξτε το μὲ δροσερὸ τῆς Σαλαμῖνος κῆμα,
Δεντρά νὰ γίνουνε ψηλὰ τὰ σύννεφα νὰ φθάσουν,
Τὸν κόσμο νὰ δροσίσουνε, τὸν κόσμο νὰ σκεπάσουν...
Βάλτε τὸ γέρο Ὀλυμπο στὸ χῶμα τοῦ κολῶνα,
Τὸν ἀετὸ του γιὰ σταυρό, γιὰ φῶς τὸν Παρθενῶνα,
Καὶ γράψτε· «ὅλα κοιτουνται σ' αὐτὸ ἐδῶ τὸ μνήμα,
Ὁ κόσμος ἐσταμάτησε· δὲν κάμνει πλέον βῆμα!»

ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΥΤΗΝ

Σκάψτε μνήμα δροσερὸ καὶ βάλτε ψιλὴ γλάστρα,
Τοῦ Ἑλικῶνα τὸ βουνό, γιὰ ν' ἔχη κρίνα τ' ἄστροα.
Σκαλλῆστε στὰ λιθάρια τοῦ λύραι παλαιῆς γι' ἀηδονία·
Φῶς, τὸν τυφλὸ τὸν Ὀμηρο ἀντάμα μὲ τὰ χρόνια
Τοῦ Λεωνίδα τὸ σπαθὶ γι' ἀσάλευτη ἀσπίδα,
Φωτιά, δυὸ στίχους τῆς Σαμφοῦς, τὸν οὐρανὸ, χλαμύδα.
Κι' ἀκόμη, βάλτε ἀντὶ σταυροῦ σὲ κορυφὴ του μία,
Τῆς Σαλαμῖνος τὸ κουπί, τῶν Πλαταιῶν κοντάρι.
Γιὰ Παναγιὰ τὴν Ἀθηνᾶ ὑψώστε τοῦ Φειδία
Καὶ τίποτε—μὴ γράψετε στοῦ τάφου τὸ ληθάρι...

ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΤΗΣ ΧΑΙΡΩΝΕΙΑΣ

Σκάψετε τάφο, σκάψετε στὸ χῶμα τὸ πικρὸ μας.
Νᾶναι μεγάλο καὶ βαθὺ ὡσὰν τὸ πέσιμό μας...
Κι' ὅσο ἐκεῖ ἐπέσαιε τοῦ Λόχου παλληκάρια,
Τόσους φυτέψετε ἀνθούς καὶ λευκαὶς στὰ χορτάρια,

Τοῦ Δημοσθένους ἡ πλατεῖα χλαμύδ' ἄς τὸ στολίσῃ.
Κόκκινη σὰν τὸ αἷμά του ὡσὰν κι' αὐτὸν μεγάλη,
Κι' ὁποῖος διαβάτης ἀπ' ἐκεῖ περνᾷ ἄς γονατίσῃ
Ὅσο νὰ ἔλθουν οἱ καιροὶ τῆς Λαύρας οἱ μεγάλοι!

ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΤΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

Σκάψετε μνήμα, σκάψετε· καὶ βάλτε στὴν κορφὴ του,
Τὸ κρᾶνος τ' Ἀλεξάνδρου της, τὸ φτερωτὸ σπαθὶ του
Νὰ σμίγῃ ἥλιος καὶ σπαθὶ μαζὶ σὰν ξημερώνῃ,
Κι' ν' ἄναι ἥλιος τὸ σπαθὶ ὁ κόσμος σὰν νυκτώνῃ...

ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΤΟΥ ΦΙΛΟΠΟΙΜΕΝΟΥ

Ἀνοίξτε τάφο ἅγιο ἐκεῖ ὅπου γιὰ πάντα
Τοῦ Τελευταίου Ἑλλήνου βγῆκ' ἡ ψυχὴ· μεγάλο
Ἀπάνω βάλτε τοῦ βουνό κ' ἔκεινον ἀνδριάντα
Ἀψηλῶμα στ' ἀψηλῶμα, βουνὸ ἀπάνω στ' ἄλλο...
Σκαλῆστ' ἀπὸ τὴ μιὰ μεριά τῆ σιδερένια Ρώμη,
Μέσα στὴ πρώτη νεώτερή της καὶ σ' ὅλη της τὴ ρώμη.
Κι' ἀπὸ τὴν ἄλλη τὴ μεριά μονάχο τὸ σπαθὶ του...
Τὸν κόσμο κατ' ἐπάνω του κ' ἔκεινο ἀντικρὺ του!

ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΝΕΣΤΩΣΑΝ ΕΛΛΑΔΑ

Κρυφά, κρυφά, νύχτα βαθεῖα καὶ μαύρη σὰν τὸν Ἄδη,
Σὲ μνήμα, νόθοι, ρίξτε της Μάνας σας τὸ σῶμα,
Τὴ Μάνα ποῦ σκοτώσατε... ἀπάνω του σημάδι.
Βάλτε τὸ Βουλευτήριον καὶ τὸν καιρὸ σας... χῶμα.
Μ' ἐφημερίδες, στρώστε το, γεμάταις μοιρολόγια.
Γεμῆστε το μὲ θούρια τοῦ δρόμου... καὶ μὲ λόγια.
Κάντε Συλλαλητήρια, καὶ τὸ πικρὸ της μνήμα,
Ρήτορες ν' ἀνεβαίνουνε σημερινοὶ στὸ βῆμα...
Καρφώστε εἰς τὸ μνήμα της, ἀντὶ σταυροῦ μαχαίρι
Καὶ γράψτε μὲ τ' ἀνάξιο, τὸ μητροκτόνο χέρι.
«Ἐδῶ γιὰ πάντα ἡ Ἑλλάς ἀπλόωνε τὸ κορμὶ της.
Τὸν Ἀχιλλέα, γράφθηκε, νὰ θάψῃ ὁ Θεοσίτης!»

ΕΙΣ ΤΗΝ ΜΑΛΛΟΥΣΑΝ ΕΛΛΑΔΑ

Ναὸ ὑψώστε της ψηλὸ μὲ δάφναις καὶ ἀνθώναις.
Βάλτε του γιὰ θεμέλιο τὸ ἅγιο παρελθόν της,
Τὸν οὐρανὸ ἀέτωμα, τὴν λάμψι γιὰ κολώνναις
Καὶ γεφυρώστε, Οὐρανὸ καὶ γῆ, μὲ τὸν ἀητόντης...
Σχίστε τὰ μαῦρα ράσα της καὶ στήστε της σημαία,
Σλαμύδα κατακόκκινη καὶ περικεφαλαία...
Κι' ἀπάνω, ἀπάνω πεῖδ ψηλὰ ὡς τοῦ Θεοῦ τὸ θρόνο,
Γράψετε τὸνομα «Ἑλλάς» τὸ ὄνομά της μόνο!

(Κατὰ Ἀπρίλιον τοῦ 1886)

† ΑΧΙΛΛΕΥΣ ΠΑΡΑΣΧΟΥ

Η ΡΗΓΟΠΟΥΛΑ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Τάποτελέσματα τῆς μονομαχίας ἦταν ἔτσι ποῦ τὰ
περίμεναν ὅλοι... Ὁ Καραμανῆτης πλήρωσε μὲ τὴ ζωὴ του
τὴν αὐθάδεια καὶ τὴν προσβολὴ ποῦκαμε στὸ ἀνδρείότερο
παλληκάρι τοῦ στίβου. Τὸ Κρητικόπουλο ποῦ μόνο τὴ
στιγμὴ τῆς ἐκδικήσεως εἶχε πάρει τὴν ὑπερήφανη καὶ
ἄγρια ὄψη τοῦ τιμωροῦ, ἔριξε κάτω τὸ σπαθὶ του, βραμμέ-
νο στὸ αἷμα καὶ μετὰ πικρὴ μελαγχολία κι' ἕνας μεγαλύ-
τερος πόνος χύθηκε τώρα στὴ μορφὴ του...

— Ζήτω ὁ λεβέντης τῆς Κρήτης !!! Τιμὴ καὶ Δόξα στὸ
νικητὴ! δούλεξαν τὰ πλήθη κι' αὐτὸς χλωμὸς σήκωσε τὰ
μᾶτια στὸ Ρήγα κι' εἶπε μὲ φωνὴ ποῦμοιζε σὰν νᾶχε ρη-
γίσει.

— Συμπαθατε με ποῦδαψα μὲ αἷμα τὴν ἡμέρα της
γιορτῆς. Ἔτσι τῶχει πάντα ἡ δικιά μου ἡ Μοῖρα... Ὁπου
πατήσω τὸ πόδι μου ὁ θάνατος ἀκολουθεῖ ἀπὸ πίσω.

— Τὴν ἱστορία σου! θέλωμε τὴν ἱστορία σου! φώναξαν
πάλι τὰ πλήθη.

— Ἐμπρὸς στὸ κονταροχτύπημα τώρα, δὲ θέλω νὰ χα-
λάσῃ τὸ πρόγραμμά της γιορτῆς ἐξ αἰτίας μου.

Ὁ Ρήγας ποῦχε συμπαθῆσαι τὸν νέο κατέδρασε ἀπὸ
τὸ θρόνο του, ἦρθε κοντὰ του, τοῦσφιξε τὸ χέρι καὶ τοῦπε:

— Ἡ μεγάλη εὐγένειά σου ἐνωμένη μὲ τόση θλίψι
μαζὶ μὲ τὴν ἀντοριά σου καὶ τὴν ὁμορφιά σου, κέρδισαν
καὶ τὴ δική μου τὴν καρδιά ὅπως καὶ τοῦ λαοῦ μου... Εἴ-
μαι περιεργὸς νὰ μάθω τὴν ἱστορία σου καὶ σὲ καλῶ ἀπό-
ψε τραπέζι μὲ ὅλα τὰ παλληκάρια... Τὸ κονταροχτύπημα
θ' ἀναβληθῇ γιὰ αὔριο. Ἔτσι θάνα καλλίτερα... Ἀπόψε
θὰ γιορτάσουμε τὴν γνωριμία μας.

Τὸ πτόμα τοῦ Καραμανῆτη κοιτόταν χάμου κι' ἀπάνω
του πεταμένο σὰν ἄχρηστο πιά, τὸ σπαθὶ τοῦ ἐκδικητοῦ.
Τοὺς νεκροὺς ὅλοι τοὺς ξεχνοῦν... ὁ Καραμανῆτης κοιτό-
τανε χάμου ξεχασμένος.
Τὸ παλληκάρι τῆς Κρήτης γύρισε τότε στὸν ἐχθρό του,
τὸν κύτταξε θλιβερά κι' εἶπε στὸ Ρήγα.

— Εὐχαριστῶ τὴν ἀφεντιά σας καὶ τὸ λαὸ τῶν Ἀθη-
ναίων γιὰ τὴν συμπάθεια ποῦ μοῦ δείχνετε... Ἡ μοῖρά
μου εἶνε πολὺ πικρὴ... Εἶμαι πρόθυμος νὰ σᾶς πῶ τὴν
ἱστορία μου καὶ νὰ λάβω μέρος στὸ συμπόσιο τῆς γνωρι-
μίας. Τώρα ὅμως ἐπιτρέψτε μου νὰ φροντίσω γιὰ τὴν ταφὴ
τοῦ φτωχοῦ ἀντιπάλου μου ποῦ ὁ θάνατος τοῦ ἐπρόσθεσε
ἄλλη μιὰ πληγὴ στὴς πληγές μου.

Ὁ Ρήγας θαύμασε τὴν εὐγένεια τοῦ νέου καὶ διάταξε
νὰ κηδευθῇ μὲ τιμὴ καὶ δόξα ὁ σκότωμένος. Ὁ Χαρίδημος
ἔβαλε πλάι στὸ νεκρὸ τὸ καταραμένο σπαθὶ ποῦταν ἡ αἰ-
τία τοῦ φόνου.

— Θέλω τοῦλάχιστο νὰ κερδίσῃ τὸ ἔπαθλο, εἶπε ἀφου
τὸ ἐπλήρωσε μὲ τὴ ζωὴ του...

— Εἶναι τὸ εὐγενικώτερο παλληκάρι ποῦδαν τὰ μᾶτια
μου, σκέφτηκε ὁ Ἐρωτόκριτος ποῦ ἀπὸ πολλὴν ὥρα θαύ-
μαζε μυστικὰ τὸ Χαρίδημο...

Στὰ βάθη τῆς ψυχῆς του ριζώθηκε μιὰ μεγάλη συμπά-
θεια, ἡ συμπάθεια ποῦ γεννιέται πάντα μέσα μας γιὰ κάθε
ἄνθρωπο μὲ μᾶς... Εἶν' ἡ ἀλήθεια πὼς ὁ Χαρίδημος ἦταν
πολὺ ἐπίφοβος γιὰ τὸν ἀγῶνα... Ἦταν ὁ μόνος ἀπ' ὅλους
ποῦ θὰ μπορούσε νὰ τοῦ διαμφοισθῇ τὸ στεφάνι ποῦ
τὰ χέρια τῆς Ἀρετούσας εἶχαν πλέξει... Κι' ὅμως ἡ συμ-
πάθεια ποῦνοιωθε γι' αὐτὸν ἦταν τόση ποῦ δὲν ἀφῆκε τὴ
ζήλεια νὰ κρυφοζήσῃ στὴν ἐξ ἴσου εὐγενικὰ καρδιά τοῦ
παλληκαριοῦ τῆς Ἀθήνας... «Καλλίτερα» σκέφτηκε νᾶχω

νὰ παλαίψω μὲ ἀξιούς ἀντίπαλους, ἡ νίκη τοῦ θάχῃ μεγα-
λύτερη σημασία... Γιὰ τὴ νίκη δὲν εἶχε ἀμφιβολία... Δὲν
ἀφῆνει νὰ τὸν νικήσουν ἐκείνη ποῦ ἡ ἀγάπη του στέκεται
ἀντίκρου καὶ καρτερεῖ νὰ τὸν στεφανώσῃ. Τὸ Κρητικόπουλο
μπορεῖ νᾶταν γενναῖο... Μὰ ἡ ἀγάπη ξεπερνᾷ κάθε γενναί-
τητα κι' ὀπλίζει μὲ ἀτσαλένια δύναμη τὸ χέρι τοῦ ἔρω-
τευμένου δλᾶμη ποῦ παρακολουθεῖ μὲ λαχτάρια τὴ κάθε
τοῦ κίνησης. Κι' ἡ Ἀρετούσα ἤξερε τόσο νὰ δείχνῃ τὴν ἀ-
γάπη της. Ὅλη τὴν ὥρα ποῦ σύσσωμος ὁ λαὸς παρακο-
λουθοῦσε μ' ἀγωνία τὴ μονομαχία τῶν παλληκαριῶν, κι'
ἐνῶ χιλιάδες ἐπευφημίες γιομίζαν τὸ στάδιο γιὰ τὸ νικητὴ,
ἡ Ἀρετούσα δὲν εἶχε σηκώσει τὰ μᾶτια της ἀπὸ τὸ καλὸ
της... Γι' αὐτὴν δὲν ἔγινε τίποτε ἄλλο ἀξιοσημείωτο στὸ
φόρο ἀφ' ὅτου μπῆκε ὁ Ἐρωτόκριτος. Ἐκεῖ τέλειωσαν τὰ
θεάματα κι' οἱ ξαφνιασμοί. Μαυροφορεμένος ὠραίος κα-
βαλάρης δὲν ἦρθε. Δὲν πιάστηκε με κανένα Καραμανῆτη.
Μονομαχία δὲν ἔγινε. Νικητὴς δὲν βγήκε κανένας Κρη-
τικὸς κι' ἡ ἱστορία του δὲν κίνησαν διόλου τὴν περιέργειά
της...

Γι' αὐτὴν ὁ φόρος ἦταν γεμάτος ἀπὸ ἕναν μονάχο ἄν-
θρωπον... Αὐτὸν ἔβλεπε αὐτὸν παρακολουθοῦσε... Αὐτὸς στό-
λιζε τὴ δμήγυρη, γι' αὐτὸν γινόταν ἡ γιορτῆ. Τ' ἄλλα ἦ-
σαν ἐπεισόδια καὶ μάλιστα θλιβερά, γιὰτὶ ἀνέβαλαν τὴν ὥ-
ραία στιγμὴ ποῦ θάπόθετε τὸ στεφάνι στάγαπημένο κεφά-
λι τοῦ Ἐρωτόκριτου. Γιατὶ κι' αὐτὴ ἦταν σίγουρη γιὰ τὴ
νίκη. Στὰ μᾶτια της καμμιὰ λεβεντιά δὲν ἦταν ἀνώτερη
ἀπὸ τοῦ ἐκλεκτοῦ της κι' ἀποροῦσε πὼς ἔδινε προσοχὴ ὁ
κόσμος σ' ἕναν ἄλλο ποῦ δὲν ἦταν ὁ Ἐρωτόκριτος. Ὁ νέ-
ος ἔβλεπε τὴν λατρεία καὶ τὴν τρυφερότητα τῆς ἀγαπη-
μένης κι' ἡ ψυχὴ του πλημμυροῦσε ἀπὸ τρελλὴ εὐτυχία.

Τὸ Κρητικόπουλο ἦταν ἐπίφοβος γιὰτὶ τὸδηγοῦσε ἡ ἀ-
πελπισία. Μ' αὐτὸς ἦταν πῶς δυνατὸς γιὰτὶ τὸν ἐφετέρωνε
ἡ ὠραία ἐλπίδα μιᾶς σίγουρης εὐτυχίας ποῦ ξεχείλιζε ἀπὸ
τὰ γαλάζια ἀγγελικά μᾶτια τῆς Ρηγόπουλας καὶ πλημμυ-
ροῦσε καὶ φλόγιζε τὴν καρδιά του.

ΜΙΑ ΘΛΙΒΕΡΑ ΙΣΤΟΡΙΑ

Ὅλα ἦσαν βασιλικά κι' ὅλα μυρίζαν ἀρχοντιά καὶ πλοῦ-
το. Τὰ σεργιτάσια μαλαματένια, τεχνοςκάλλιστα, τὰ στολίδια
ἀτίμητα κι' ἀκριβά κι' ὀλόγυρα ξεχυμένη ἀνατολίτικη χλι-
δὴ καὶ πολυτέλεια παραμυθένια. Κι' ἀπάνω σ' ὅλα μιὰ χά-
ρι, μιὰ καλαισθησία ποῦ μαρτυροῦσε παντοῦ τὰλαφρὸ χέρι
τῆς Ἀρετούσας. Γυρλάντες ρόδων καὶ κρίνων στεφάνια ἀπὸ
λουλούδια ἐξωτικά, μπουκέτα πολύχρωμα καὶ μαγευτικά
σκορπίζαν μιὰν εὐωδία μεθυστικὴ γύρω. Σιγάδες ντυμένες
σὰν πεταλούδες πατώντας ἀνάλαφρα γόμμιζαν τὰ ποτήρια
ἀπ' τὰλαφρὸ καὶ ὠραῖο κρασί τῆς Σάμου ποῦ ἐπίτηδες εἶ-
χαν φέρει γιὰ τὴ γιορτῆ.

Κι' ὀλόγυρα καθισμένοι, ὠραῖοι ἀνάμεσα σὲ ὠραίους
τ' ἀκριβοδιὰλεκτα λουλούδια ὄλης τῆς χώρας...

Ἡ Ἀρετούσα σεμνὴ καθισμένη πλάι στὴ μάνα της
ἦταν πολὺ συγκινημένη... Πρώτη φορὰ καθίξε τόσο κοντὰ
μὲ τὸν Ἐρωτόκριτο καὶ μπορούσε νὰ τὸν κυττάξῃ χωρὶς
νὰ φοβάται πὼς θὰ τῆς φύγῃ.

Μπορούσαν νὰ γελοῦν ὅσο θέλουν, μπορούσαν νὰ διη-
γούνται τίς ἱστορίες τοῦς τὰ ρηγόπουλα τῆς Ἑλλάδος...
Αὐτὴ ἦταν ριγμένη στὴ γλυκεῖα ἀσχολία της... Τὰ μᾶτια
της εἶχαν κι' αὐτὰ νὰ διηγηθοῦν κάποια ἱστορία σὲ δυὸ
ἄλλα μᾶτια κι' ἡ ἱστορία αὐτὴ δὲν εἶχε τελειωμό...

(Συνέχεια εἰς τὸ προσεχές)

Η ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΗΣ ΕΝΔΥΜΑΣΙΑΣ

Π. Ι. ΛΕΒΕΝΤΑΚΟΥ

Διατι, και πως, θερμαίνονται τα ένδύματα.— Η έρώτησις μας, δύναται να διατυπωθῇ ὡς ἑξῆς: Ὅποια ένδύματα εἶνε θερμά καὶ τίνι τρόπῳ ταῦτα θερμαίνονται; Γνωρίζομεν ὅλοι οὐδὲν εἶδος ένδύματος εἶνε θερμόν, ἐκτός ἂν τὸ θερμαίνομεν: ἄνευ δὲ τῆς εἰδικῆς ταύτης θερμάνσεως, πᾶν εἶδος ένδύματος ἔχει τὴν αὐτὴν θερμοκρασίαν μετὰ τὴν περιβάλλουσαν ἀτμόσφαιραν. Ἐκ τούτου γίνεται φανερόν ὅτι τὰ ένδύματα δὲν δίδουν θερμοτήτα εἰς τὸ σῶμα ἀλλ' ἀπεναντίας τὸ σῶμα δίδει θερμοτήτα εἰς τὰ ένδύματα. Τὸ σῶμα εἶνε μία καίονσα κἀμινος ἥτις παράγει ὀρισμένην θερμοκρασίαν. Ἡ θερμοκρασία δὲ αὕτη εἶνε ἀνωτέρα ἢ ἡ θερμοκρασία τοῦ ἀέρος θερινῆς ἡμέρας. Ἐπομένως τὰ ένδύματα δὲν δύναται νὰ χορηγήσωσιν εἰς τὸ σῶμα περισσοτέραν θερμοτήτα. Ἐκεῖνον τὸ ὅποιον τὰ ένδύματα κάμνουν, εἶνε ὅτι συγκεντρῶσιν ἀπλῶς τὴν θερμοτήτα τοῦ σώματος καὶ ἐμποδίζουσιν τὴν πολὺ ταχέαν ἀποβολὴν τῆς θερμότητος ταύτης. Εἰς τὸ βιβλίον μας περὶ ὑγιεινῆς ἀναφέρομεν λεπτομερῶς πόσῃν θερμοτήτῃ παράγει καὶ κατανατῇ τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου εἰτε ἐργαζομένου, εἰτε ἡσυχάζοντος. Ἀναφέρομεν ἐκεῖ ὅτι ὁ σκληρῶς ἐργαζόμενος ἀνθρωπος ἀποβάλλει θερμοτήτα ἀρκετὴν ὥστε νὰ βρᾷσθαι ἀρκετὴν ποσότητα ὕδατος. Αὐτὴν τὴν θερμοτήτα ὁ ἀνθρωπος προσπαθεῖ νὰ διατηρήσῃ, δταν περιβάλλῃ τὸ σῶμα του μετ' ένδύματα. Ἐκ τούτου ὅμως βλέπομεν ὅτι ἡ ἀντίδρασις κατὰ τὸ πῦχος δὲν εἶνε ζήτημα τόσον τῶν βαρέων ἢ πολλῶν ένδύματων ὅσον εἶνε ζήτημα ἐσωτερικῆς θερμοτήτος — παραγωγῆς θερμότητος ἐκτός τῆς καμίνου.— Ζήτημα τὸ ὁποῖον θὰ μᾶς ἀπασχολήσῃ βραδύτερον κατὰ τὴν ἐξέτασιν τῶν κρυολογημάτων καὶ τῶν αἰτιῶν αὐτῶν. Ἡ πρόοδος τῆς ἐπιστήμης ἀπέδειξεν ὅτι ἡ ἐν τινι μέτρῳ διατήρησις τῆς θερμότητος, ἥτις ἐκπέμπεται διὰ μέσου τοῦ δέρματος, εἶνε ἀναμφιβόλως μέτρον φρονήσεως καὶ ἐπιβάλλεται ἐκ τοῦ ἐνστικτοῦ τῆς αὐτοσυντηρήσεως. Ἀλλ' ἡ διατήρησις αὕτη δὲν πρέπει νὰ εἶνε ὑπερβολικὴ. Διότι ὅταν ὑπερβολικὴ καὶ ὑπὲρ τὸ μέτρον, τὸ ὅποιον ἐπιβάλλει ἡ ὑγιεινὴ τῆς φυσικῆς τοῦ οργανισμοῦ λειτουργίας, θερμοτῆς διατηρεῖται ἡ κάμινος ἡ ἐσωτερικὴ τοῦ σώματος καίει μετ' ὀλιγοτέραν ἐντασιν ὅλαι δὲ αἱ ἐξωτερικαὶ λειτουργίαι τοῦ οργανισμοῦ ὡς ἐκ τῆς μὴ ζωηρᾶς καύσεως, ἐνεργοῦσι μετὰ χαλαρότητα καὶ ὡς ἐκ τούτου, βαθμιαίως ὁ οργανισμὸς ἀδυνατίζει καὶ ὑπόκειται εἰς διαταράξεις καὶ προσβολὰς ἐξ ἀσθενειῶν.

Μᾶλλον νὰ εἶνε τις ψυχρότερος ἢ θερμότερος τοῦ μέσου ὅρου.— Κατὰ κανόνα τῆς καλῶς ἐννοουμένης ὑγιεινῆς τοῦ οργανισμοῦ, εἶνε ὀφελιμώτερον εἰς τὴν ὑγίαν μας νὰ εἰμεθα πάντοτε ὀλίγον τι ψυχρότεροι παρὰ ὀλίγον τι θερμότεροι τοῦ ὀρισμένου μέτρου: ὀφείλομεν δὲ πάντοτε διὰ τῆς κατὰστάσεως ταύτης νὰ ἐνθαρρύνωμεν τὸ σῶμα καὶ νὰ ἐξαναγκάζωμεν νὰ παράγῃ θερμοτήτα καθ' ὅλην τὴν ἐκτασιν τῆς ἱκανότητός του: μετ' ὅλην τὴν δύναμιν. Ὅταν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι ὅλαι σχεδὸν αἱ λειτουργίαι τοῦ οργανισμοῦ, καθίστανται, βαθμιαίως καὶ σὺν τῷ χρόνῳ, ζήτημα συνήθειας, θὰ εὐρωμεν ὅτι καὶ ἡ παραγωγή τῆς θερμότητος τοῦ σώματος ἔχει καταστή, εἰς ἕκαστον ἄτομον, μία συνήθεια τοῦ θερμοκρασίου μηχανισμοῦ τοῦ σώματος. Οἱ πλείστοι δὲ τῶν ἀνθρώπων, ἰδίως δὲ εἰς τὰ πολυάριθμα κέντρα τοῦ λεγομένου πολιτισμοῦ (!) οὕτινες «τουρτουρίζουν» καθ' ὅλην τὴν ἐποχὴν τοῦ χειμῶνος καὶ ὀλίγη διατρέχουσι τὴν σπονδυλικὴν στήλην εἰς τὴν ἐλαφροτέραν πνοὴν ἀναζωογονητικοῦ ρεύματος ζεφύρου καὶ νομίζουσιν ὅτι χρειάζονται ἐπαναφόρια ζυγίζοντα ἡμῖς τόνον ἢ ποδραρισμένα μετὰ γούνες «σαγανένια», γιλέκα, διπλὰς περικνημίδας, μᾶλλινα χονδρὰ ἐσώβρακα, «μπουνάδες» καὶ γουνάρια δύναται εὐκολίτατα νὰ συνειθίσωσι διὰ συστηματικῆς ἐξασκήσεως καὶ τῆς τακτικῆς τηρήσεως τῶν κανόνων τῆς ἀναπνοῆς (ὅς ἐν ἐκτάσει ἐπιδραμεύθημεν ἤδη εἰς ἄλλο μέρος) ὅπως παράγῃσι πολὺ περισσοτέραν θερμοτήτα τῆς συνήθους παραγομένης ἀπὸ τὸν κακοσυννηθισαντα θερμοκρασίου μηχανισμόν, ἐάν, ἀπλούστατα, ἀποφασίσωσι νὰ ὑποστῶσι μικρὰν τινα ἐνόχλησιν ἐπὶ ἑνα περίπου μῆνα, ὅπως κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ὁ οργανισμὸς τῶν ἐπανακτῆσιν τὴν φυσικὴν του ἱκανότητα πρὸς παραγωγήν ἀρκούσης θερμότητος ὅπως ἀντιδρᾷ ἀποτελεσματικῶς ἐναντίον τοῦ ψύχους. Τοῦτο κατορθώνουσιν ἐκατομύρια ὅλα ἀνθρώπων: ἀσφαλὲς δὲ ἐκεῖνο τὸ ὅποιον πολλοὶ κατορθώνουσιν εὐκόλως δύναται νὰ κατορθωθῇ ἀπὸ ἑλῶς ἀρκεῖ νὰ ὑπάρχῃ ἡ θέλησις

καὶ ὀλίγον ἡθικὸν θάρρος. Τοιούτοτρόπως δὲ ὅχι μόνον θὰ ἀπαλλαγῶσι τῶν χειμεριῶν «τουρτουρισμάτων», ὀχιζόμενον θ' ἀποφεύγῃσι τὰ κρυολογήματα τῆς ἰνφλουέντζης, τὸ συνάχι καὶ τοὺς κατάρρους, ἀλλ' ἐπὶ πλέον διὰ τῆς παραγωγῆς καὶ ἀποπομπῆς μεγαλυτέρας θερμότητος θὰ εὐρωσιν ὅτι αἱ σωματικαὶ τῶν καὶ διανοητικαὶ τῶν ἐνέργειαι θὰ αὐξηθῶσιν εἰς μέγαν βαθμόν καὶ δὲν θὰ παραπονῶνται ἀδιακόπως μετὰ «κοιμάρεις», «τεμπελιὰν», διανοητικὴν χαλαρότητα καὶ τὰ τοιαῦτα.

Ὅλα τὰ λεπτιπύλεπτα καὶ ἀσθενικά, χλωμὰ καὶ ἀτροφικά παιδιὰ ὀφείλουσι τὴν λυπηρὰν ταύτην κατάστασιν τῶν εἰς τὴν ἀγάπην (!) τὰ χαῖδια καὶ τὸ κακῶς ἐννοούμενον πλὴν καταστρεπτικὸν ἐνδιαφέρον τῶν ἀνοήτων καὶ ἀμαθῶν μητέρων τῶν αἰτινῶν ἀγρευτοῖ ἐντελῶς τῶν στοιχειωδῶν τῆς ὑγιεινῆς ὁρων, προσπαθεῖσι νὰ διατηρῶσι ταῦτα θερμὰ ἐπισωρεύουσαι ἐπ' αὐτῶν φανέλλαις καὶ γούνες καὶ γκέταις καὶ ἐπαναφόρια καὶ παντὸς εἶδους καὶ πάσης περιγραφῆς ἐντελῶς ἀχρηστα καὶ θετικώτατα ἐπιβλαβῇ φορέματα τὰ ὅποια ἔχουσιν ὡς ἀποτέλεσμα ἀκριβῶς τὸ ἀντίθετον τοῦ ἐπιδιωκόμενου ὑπὸ τῆς μητρικῆς φροντίδος καὶ ἀγάπης. Ἐξήτῶμεν ἄλλο ἐν ἐκτάσει τὰ κακὰ ἄτινα τὰ πολὺ πυκνὰ καὶ βαρὲα ένδύματα προξενοῦσιν εἰς τὰς φυσικὰς τῶν ὀργανισμῶν λειτουργίας διὰ τῆς συσσωρεύσεως μεταξὺ τῶν ένδύματων καὶ τοῦ δέρματος θερμοῦ ὑγροῦ λιμνάζοντος ἀέρος ὡς καὶ τὰ ὑγιεινὰ πλεονεκτήματα ξηροῦ κινουμένου ἀέρος διὰ μέσου τῶν ένδύματων.

Εἴπομεν ὅτι ἡ ἐλευθέρᾳ ἀποβολῇ ὕδατος καὶ θερμοτήτος ἀπὸ τοῦ δέρματος εἶνε ἀπαραίτητο διὰ τὴν ὑγίαν, πᾶσα δὲ παρεμπόδισις τῆς τοιαύτης ἐλευθέρως ἀποστολῆς, ἐλαττώνει τὴν ἐνεργητικότητά τῶν λειτουργιῶν τοῦ ὀργανισμοῦ καὶ διακινδυνεύει τὴν ὑγίαν.

Ἐπομένως, ἐφ' ὅσον εἶναι δυνατόν, (ἐκτός εἰς περιπτώσιν δριμυτάτου ψύχους, τὸ ὅποιον εἶνε ἄγνωστον σχεδὸν εἰς Ἑλλάδα) τὰ ένδύματα δὲν πρέπει νὰ διατηρῶσι μεγάλην ποσότητα θερμοῦ ἀέρος, ἀλλ' ἀπεναντίας πρέπει νὰ διευκολύνωσι τὴν ἐλευθέραν κυκλοφορίαν τοῦ ἐξωτερικοῦ ἀέρος πρὸς τὸ δέρμα. Μετ' ἄλλους λόγους τὸ δέρμα πρέπει ἐνίοτε νὰ αἰσθάνεται μικρὸν τι ῥίγος καὶ τὴν ἐπαφὴν νυχροῦ ἀέρος.

Ὅφειλομεν ὅμως νὰ κάμωμεν μίαν παρατήρησιν ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου.

Ὅταν ὁ ὀργανισμὸς εἶνε ἐξησθενημένος, ὡς εἰς τοὺς ἀναρρωνόντας καὶ τοὺς γέροντας, ἢ ἐκ καταχρήσεως εἰς τυφλὰ πάθη ἢ διὰ καταστρατηγήσεως τῶν ὁρῶν τῆς ὑγιεινῆς ἐπὶ σείραν ἐτῶν, ὁ ὀργανισμὸς οὗτος δὲν εἶνε εἰς θέσιν ὅπως παραγάγῃ τὴν ἀναγκαίουσαν ποσότητα θερμότητος πρὸς ἀντίδρασιν κατὰ τὸ πῦχος: ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει χρειάζεται συστηματικὴ φροντίς ὅπως ὁ ὀργανισμὸς ἐπανακτήσῃ τὴν φυσικὴν ἐντασιν τῶν διαφόρων λειτουργιῶν του δι' ἐπιμελημένης ζωῆς σύμφωνα μετὰ τοὺς ὅρους τῆς ὑγιεινῆς καὶ ἰδίως διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ὁρῶν τῆς ἐπιστήμης τῆς ἀναπνοῆς. Ὅταν δὲ οὗτος ὁ ὀργανισμὸς ἐπανέλθῃ εἰς τὴν φυσικὴν του κατάστασιν, τότε καὶ ὁ θερμοκρασίου μηχανισμὸς θὰ ἐπανακτήσῃ τὴν φυσικὴν του ἐντασιν καὶ θὰ ἀντεπεξέρχεται ἀποτελεσματικῶς κατὰ τῆς ἐπιδράσεως τοῦ ψυχροῦ περιβάλλοντος. Μέχρις οὗτο ὁ ὀργανισμὸς ἐπανέλθῃ εἰς τὴν φυσικὴν του κατάστασιν, καλὸν εἶνε νὰ διατηρῇ τις τὸ σῶμα του θερμόν, εἰς λογικὸν μέτρον πάντοτε καὶ ὅχι ὑπερφορτωτόν μετὰ βαρὲα καὶ ἐπιβλαβῇ ένδύματα.

ΕΞΥΠΝΕΣ ΑΝΟΗΣΙΕΣ

— Εἰς τὰς ἐξετάσεις

Καθ.— Μπορεῖτε, δεσποινίς, νὰ μοῦ πῆτε, μίαν ἡμερομηνίαν σπουδαίου συμβάντος;

Μαθ.— Τὴν 1ην Ὀκτωβρίου, κύριε Καθηγητά.

Καθ.— Διὰ τί τὴν 1ην Ὀκτωβρίου.

Μαθ.— Διότι ἀνοίγουν τὰ σχολεῖα.

ΦΙΛΟΞΕΝΟΣ ΣΕΛΙΣ ΤΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ ΜΑΣ

ΣΤΙΓΜΕΣ! ΣΤΙΓΜΟΥΛΕΣ ΜΟΥ

Εἶναι στιγμὲς ποὺ νοιώθω μὴ γλυκεῖα ἄορατη χαρὰ νὰ πλημμυρῇ ὅλο τὸ εἶναι μου, θαρρῶ πῶς τ' ἀπαλὰ ἀσημόλευκα φτερούγι τῆς εὐτυχίας μ' ὀδηγοῦν, σὲ μακρινὰς ἡσυχίας χώρες, σὲ μαγεμένα ρόδινα μονοπάτια, σὲ μυρωμένα ἀκρογιάλια μετὰ ὡχρόλευκες ἀμμουδιές, σὲ ὡχροπράσινες θάλασσες, μετὰ φτερωτὲς χρυσὲς βαρκούλες, θαρρῶ πῶς εἰμαι καὶ γὰρ ἑνα μικρὸν πούπουλινον φτερουγάκι τῆς καὶ πλανιέμαι πολὺ ψηλὰ, μαζὶ μετὰ τὰ χιονάτα συνεφάκια ποὺ κυλᾶν νασιάρικα στὴν ἀπαλὴν ἀγκαλίαν τ' οὐρανοῦ... Κι' εἶναι στιγμὲς ποὺ νοιώθω μὴ ἄορατη θλίψη, ἔταν πόνον νὰ κυριεύῃ τὴν ψυχὴν μου, θαρρῶ πῶς εἰμαι πάνω στὰ κρυόνια σκοτεινὰ φτερά τῆς μελαγχολίας, ποὺ μ' ὀδηγοῦν σὲ κυπαρισσοφυτευμένους θλιμμένους τόπους, ποὺ μόνο πονεμένα τραγούδια τσιβίζουν τὰ πουλιά, ποὺ Γκιωνίδες, διαρκῶς μοιρολογοῦν, ποὺ τὰ κυπαρίσια ἀταλογεῖνουν τὰ μαύρα κορμιά τοὺς ἀπὸ ἑνα ἄορατο ἄερα, σὲ ἀκρογιάλια ποὺ τὰ κυματάκια ξεψυχώντας στὴν ἀμμουδιὰ τὴν ἡλιοστρεφὴ ἀφήνουν ἑνα ἀβάσταγο βόγγο, σὺν λυπηρὸν κλάμμα... Κι' εἶναι στιγμὲς ποὺ ἀναστεναίω, χωρὶς νὰ ξέρω γιατί, θέλω ν' ἀναστεναίω νὰ γεμίσω τὴν καμαρούλα μου πικρὸς ἀνεστεναγμούς, γιὰ νὰ τοὺς ἀκούσουν τὰ διαβαστικά πουλάκια, καὶ νὰ τοὺς κάνουν θλιμμένους νότες τραγουδιῶν... Ὡ!... στιγμὲς! στιγμούλες μου... χαρούμενες, εὐτυχισμένες, θλιμμένες, πονεμένες, πόσο σὰς ἀγαπᾷ! πόσο μάρσσει ἡ συντροφία σὰς! πόσο θέλω μὴ διάφανη μεταξένια νύχτα ν' ἀργοπαίθω μαζί σὰς, μέσα στ' ὡχρὰ μπουμπουκάκια τῶν λουλουδιῶν, μέσα στ' ὡχρόλευκα τριανταφυλλάκια μαγεμένων περιβολιῶν...

Ἀθῆναι 30/5/32

Δέσ—Βασ.

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΝΤΑΙ οἱ συνδρομηταὶ μας οἱ ἀλάσσοντες διευθύνειν κατὰ τοὺς θερινοὺς μῆνας νὰ μᾶς τὸ δηλώσωσιν ἐγκαιρῶς.

ΜΕΤΑΞΕΥΤΑ
ΥΦΑΣΜΑΤΑ
BONBYE

ΚΡΕΠ-ΝΤΕ-ΣΙΝ
ΖΟΡΖΕΤΤ
ΚΡΕΠ ΣΑΤΕΝ
ΚΡΕΠ ΜΑΡΟΚΕΝ
ΦΟΥΛΑΡ
ΤΟΙΛΕ ΔΕ ΣΟΙΕ

ΣΒΟΛΟΠΕΛΟΣ
Κ ΚΥΤΡΟΜΠΗΣ
ΕΡΜΟΥ 52 ΑΘΗΝΑΙ

Εὐρίσκονται
εἰς τὰ καλύτερα
Μαγαζία

ΠΙΚΡΕΣ ΑΛΗΘΕΙΕΣ...

...Παῖξε ἀθῶο μικρὸ μου, παῖξε, γέλασε, τώρα ποῦν ὁ καιρὸς σου. Δὲν ξέρεις τίς κακίες τοῦ κόσμου ἐσύ, δὲν ξέρεις τὰ βάσανά τους; τίποτ' ἀπ' αὐτά. Κάθε βράδυ μονάχα αἱ ἀκοὲς τὸν παπποῦ νὰ σοὺ λέγῃ γιὰ τὸ φτωχὸ παλῆκαρι, ποὺ ἀγάπησε τὴ βασίλοπούλα τὴν πεντάμορφη καὶ σκοτώθηκε γιὰ χατήρι τῆς, βασισμένο ρωτάς:

— «...Καὶ γιατί σκοτώθηκε παπποῦ; γιατί αὕτη δὲν τὸν ἀγαποῦσε; ἐγὼ εἶμαι καλὸ παιδί κι' ἀγαπᾶω ὅλον τὸν κόσμο παπποῦ, αἱ δὲν τοὺς ἀγαπᾶω ἐγὼ ὅλους;»

Ναὶ μικρὸ μου μὴ ρωτᾷς τίποτα, ἀκού μονάχα ἴσως ν' ἀποκοιμηθῇς, μαζὺ μ' ἀγγελούδια ποὺ θὰ σὲ συντροφεύουνε στὸν ὕπνο σου.

Εἶναι παιδί μου, ἀθῶο μου μικρὸ τόσα καὶ τόσα τὰ βάσανα ποὺ θὰ περάσῃς... Ἐχε γράψῃ ἡ μοῖρα σου καὶ γιὰ σένα τὴν καταδίκη σου... Παῖξε τώρα ποῦσαι μικρὸ, τρέξε στὸ δρόμο, νὰ κυλιθῇς στὰ χόματα, νὰ μαλώσῃς μετὰ συνομήλικά σου.

Κι' ἂν πάθῃς τίποτα τώρα, ἡ μαννούλα σου μικρὸ μου, μετὰ τὰρα θάρρη κοντὰ σου νὰ δῇ τί ἔχεις; σὺν μεγαλώσει ὁ μῶς, ὁ κόσμος ὁ κακὸς θάρρη κοντὰ σου νὰ σοὺ πῇ χαράκακα «τίφλα σου».

Πήγαν' ἔξω παιδί μου, στὸν ἄερα, τρέχα νὰ χαρῇς λίγο ἀκόμα... Εἶναι τόσο πολίτιμες αὐτὲς ἡ ἡμέρες... κι' εἶναι τόσο λίγες...
ΒΕΤΗΣ ΠΟΥΛΟΣ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑΙ

Ἐλάβομεν τὰς συνδρομὰς ἀπὸ τοὺς κατωτέρω συνδρομητὰς μας, τοὺς ὁποίους εὐχαριστοῦμεν:

18ον Τάγμα Πεζικοῦ Βαθῦ—Σάμου, Φ. Σαφαρίκας Μοζοβίνα, Π. Σταυρόπουλος Δημητρόπουλον, Δ. Μαυροβίτης Καστορία, Σπυρ. Μπιζιλέκας Πάργα, Γεωρ. Γεωργούλης Βλοβόκα, Δ. Νικηγιαννάκης Λασηθιον, Κ. Θεοχαρίδης Χιλιάστρα, Δ. Λιονάκης Σκάρη, Χ. Παπαγορηγορίου Καστρον—Λήμνου, Π. Σπυρόπου-Τσιούκα—Καστορίας, Χ. Ρουστίνας Βαρινόν, Π. Ρόζος Δημητρόπουλον, Σ. Διακουλάκης Καστανιά, Ἀθ. Βρανᾶς Καβαδάτες Γοργ. Ζευγαδάκης Πλάτανος, Χρ. Κιτσώνας Βογαττικόν, Ι. Κριτσέλης Μοξίσια, Ι. Μανολαράκης VII Τομέα Δράμα.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΗΧΑΝΟΥΡΓΙΑ
"ΚΡΟΝΟΣ"

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΕΠΙΣΚΕΥΑΙ
ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΩΝ
ΠΙΕΣΤΗΡΙΩΝ

ΕΠΙΣΚΕΥΑΙ
ΕΝ ΓΕΝΕΙ ΟΛΩΝ
ΤΩΝ ΜΗΧΑΝΩΝ
ΚΑΤΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΧΑΡΤΟΥ

Στερεότης—Εὐσθένια—Βαχύτης

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Κ. ΧΡΥΣΟΧΟΟΣ

ΑΣΩΜΑΤΩΝ 29
ΑΘΗΝΑΙ

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ
ΔΡΟΣΟΠΟΥΛΟΣ

ΥΠΟΔΙΟΙΚΗΤΗΣ
ΑΛΕΞ. ΚΟΥΡΥΖΗΣ

ΕΔΡΑ - ΑΘΗΝΑΙ
ΜΕ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΝ
ΔΙΑΚΛΑΔΩΣΙΝ
ΜΕ ΔΙΕΘΝΕΣ ΚΥΡΟΣ
ΜΕ ΑΝΕΠΙΛΗΠΤΟΝ
ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΝ ΤΩΝ
ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΗΣ

Ο ΠΕΛΟΡΙΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΒΡΑΧΟΣ
Ο ΑΚΛΟΝΗΤΟΣ ΑΠΟ ΠΑΣΑΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΝ ΘΥΕΛΛΑΝ
ΜΕ ΕΘΝΙΚΩΤΑΤΗΝ ΤΗΝ ΒΑΣΙΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΟΣΤΟΛΗΝ ΤΟΥ
ΕΙΣ ΟΝ, ΩΣ ΕΙΣ ΑΓΚΥΡΑΝ ΣΩΤΗΡΙΑΣ ΠΡΟΣΤΡΕΧΟΥΝ ΤΟ
ΚΡΑΤΟΣ ΚΑΙ Η ΧΩΡΑ ΕΙΣ ΠΑΣΑΝ ΔΥΣΧΕΡΗ ΑΥΤΩΝ ΟΙΚΟΝ. ΣΤΙΓΜΗΝ